

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI W 2004 ROKU

SUPREME CHAMBER OF CONTROL ANNUAL REPORT 2004

* P O L A N D *

Szanowni Państwo

Lektura rocznego sprawozdania, ukazującego rezultaty działalności każdej instytucji musi pobudzać do refleksji. Sprawadza się ona najczęściej do odpowiedzi na fundamentalne pytanie: czy rok ubiegły możemy uznać za udany, czy osiągnęliśmy założone cele, czy uniknęliśmy spektakularnych porażek.

Efekty pracy Izby w 2004 r. zdają się mówić same za siebie. To 175 tematów kontroli ujętych w planie pracy NIK, blisko 3000 skontrolowanych jednostek, 180 informacji o wynikach kontroli wraz z licznymi wnioskami de lege ferenda, udział przedstawicieli Izby w ponad 1000 posiedzeniach sejmowych komisji i podkomisji.

Izba, nie bacząc na polityczną aurę, przybierającą niekiedy formę gwałtownych polemik i napięć, konsekwentnie realizowała swoją nadrzędną powinność strażnika grosza publicznego. Staraliśmy się, aby nasze uwagi i wnioski służyły poprawie funkcjonowania państwa, przyczyniając się do skuteczniejszego eliminowania niepożądanych zjawisk. Oczywiście, nie zawsze oceny Izby spotykały się z akceptacją kontrolowanych. Przestrzegaliśmy jednak zasady, aby podejmowane na ich kanwie dyskusje lub spory miały charakter merytoryczny. Obiektywizm i bezstronność, otwartość i stałość ocen są najważniejszymi wartościami w naszej działalności, ukierunkowanej na służbę społeczeństwu i państwu.

Jestem przekonany, że w prawidłowym rozwoju organizacji nie ma miejsca na działania przypadkowe. W 2002 roku zaczęliśmy wprowadzać w życie założenia przedstawione w dokumencie *Strategia Najwyższej Izby Kontroli - misja i wizja*. Realizacja tego perspektywicznego programu umożliwiła widoczny postęp w unowocześnianiu pracy Izby. W ubiegłym roku konsekwentnie wdrażaliśmy opracowane przez nas standardy kontroli i szczegółowe wytyczne ich stosowania. Korzyści z realizacji zadań określonych w Strategii będą coraz bardziej zauważalne w kolejnych latach.

NIK aktywnie działa też na forum międzynarodowym, w tym w organizacjach skupiających najwyższe organy kontroli - INTOSAI i EUROSAI. Od momentu przystąpienia Polski do NATO Izba współdziała z Międzynarodową Radą Audytorów tej organizacji. NIK utrzymuje także liczne kontakty bilateralne. Co istotne, pomna przebytej już drogi, przekazuje swoje doświadczenia najwyższym organom kontrolnym krajów kandydujących do Unii Europejskiej lub starających się unowocześnić kontrolę państwową.

Utrzymanie najwyższego poziomu działalności jest możliwe jedynie dzięki profesjonalnej kadry pracowników. Jej wysokie kwalifikacje zawodowe i walory etyczne dają gwarancję wysokiej jakości przeprowadzanych kontroli. Oczekując od kandydatów do pracy nieprzeciętnej wiedzy i umiejętności przyjęliśmy, że zatrudnienie na stanowiskach pracowników wykonujących lub nadzorujących czynności kontrolne następuje w drodze otwartego postępowania kwalifikacyjnego o charakterze konkursowym. Wprowadziliśmy również zasadę, że osoby pracujące już w Izbie, a aspirujące do wyższych stanowisk, mają otwartą drogę awansu - w podobnym trybie. Jestem przekonany, że Najwyższa Izba Kontroli jest dobrze przygotowana do wykonywania swoich zadań.

Mirosław Sekuła

Ladies and Gentlemen

Annual reports of any organisation, summing up its activity's results should bring about the following reflection: Has the year been a successful one? Have we accomplished our goals? Have we managed to avoid major failures?

The results of the NIK work in 2004 speak for themselves: 175 planned audit subjects, nearly 3,000 audited bodies, 180 audit reports, containing many de lege ferenda proposals and over 1,000 Parliamentary Committees' sessions attended by the NIK.

No matter what the political situation in the country was, the NIK fulfilled its overall mandate of the guardian of the public purse. We did our best for our comments and conclusions to contribute to the improvement of the state and to the getting rid of unwanted practices. Our conclusions, which goes without saying, were sometimes not so well received by our auditees. However, our principle was to keep the arising discussions or disputes as substantial as possible. Objectivity and impartiality, openness and clear audit criteria have been our most important values, oriented to serve to the nation and to the state.

I believe that there should be no space for accidental actions in organisations' development. In 2002, we started to implement the Strategy of the Supreme Chamber of Control: Mission and Vision. This long-term programme has already contributed to our work's modernisation. Last year we also continued introducing our own auditing standards and detailed guidelines for their implementation. The years to come will make the benefits even more visible.

The NIK is also very active on the international forum, including the major professional organisations: INTOSAI and EUROSAI. From the beginning of Poland's NATO membership, the NIK has collaborated with the International Board of Auditors for NATO. We are also very deeply involved in bilateral collaboration with many SAIs. One year after Poland's EU accession I am glad to say that the NIK has adopted all the EU requirements. And keeping still in mind our pre-accession effort, we are keen on sharing our experience with the SAIs of the EU candidate countries and others trying to improve its professional standards.

However, the best guarantee of our work's standards are our staff. Their proficiency and moral standards guarantee our audits' high quality. To recruit people of much over-average knowledge and skills we have decided to hold open competitions for auditors and audit managers. We have also introduced internal competitions for directors, deputy directors and advisors, to enable our staff to get promoted in that transparent and fair way.

And I deeply believe the Supreme Chamber of Control is well prepared to further fulfil its mandate.

Mirostaw Sekuła

Strategia Najwyższej Izby Kontroli

Strategy of the Supreme Chamber of Control

Misją

Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

Wizją

Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

The mission

of the Supreme Chamber of Control (NIK) is to promote economic efficiency and effectiveness in the public service to the benefit of the Republic of Poland

The vision

of the NIK is a Supreme Audit Institution with a widely recognised standing, whose reports will be an expected and sought for source of information for organs of the state and general public

Nasze działania, osiągnięcia i sukcesy w 2004 r.

Our activities, achievements and successes in 2004

osiągnięcie celów określonych w
Strategii Najwyższej Izby Kontroli

175 tematów kontroli planowych

226 tematów kontroli doraźnych

2929 skontrolowanych jednostek

3138 przekazanych wystąpień
pokontrolnych

180 informacji o wynikach kontroli
przedłożonych Sejmowi

321 mln zł odzyskanych w wyniku
kontroli

1072 posiedzenia komisji i podkomisji
sejmowych z udziałem przedstawicieli
NIK

68 wniosków de lege ferenda zgłoszo-
nych w 34 informacjach

2 posiedzenia seminaryjne Kolegium
NIK z udziałem przedstawicieli świata
nauki i osób znaczących w działalności
publicznej

zakończenie prac nad Strategią infor-
matyzacji NIK

accomplishing the goals set in the
*Strategy of the Supreme Chamber of
Control*

175 planned audit subjects

226 ad-hoc audit subjects

2,929 audited bodies

3,138 post-audit statements

180 pronouncements on audit results
submitted to the Sejm

PLN 321 million recovered

1,072 sessions of parliamentary
committees and subcommittees
attended by NIK representatives

68 de lege ferenda proposals
submitted in 34 pronouncements
on audit results

2 seminar sessions of the NIK Council
attended by delegates from universi-
ties and significant participants of the
public life

completing the NIK's IT Strategy

Kierownictwo NIK

Mirosław Sekuła
Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Mirosław Sekuła
President
of the NIK

Mirosław Sekuła urodził się 20 czerwca 1955 r. w Strzelcach Opolskich. Jest żonaty, ma dwoje dzieci – córkę i syna.

W 1980 r. ukończył studia na Wydziale Chemii Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Po studiach, w latach 1980-84 pracował w Instytucie Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze, najpierw jako asystent, później członek Rady Naukowej.

W 1990 roku wybrany do Rady Miejskiej Zabrze został jej przewodniczącym, w latach 1994 – 1998 pełnił funkcję wiceprezydenta Miasta Zabrze.

W 1997 r. został wybrany na posła do Sejmu RP z listy Akcji Wyborczej Solidarność. Od grudnia 1999 r. przewodniczył sejmowej Komisji Finansów Publicznych, był także członkiem Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej powołał Mirosława Sekułę na stanowisko Prezesa Najwyższej Izby Kontroli 6 lipca 2001 r. Po wyrażeniu zgody przez Senat RP, w dniu 20 lipca 2001 r. Mirosław Sekuła objął stanowisko Prezesa NIK.

Prezes NIK w chwilach wolnych uprawia ogród i sad, zajmuje się domowymi zwierzętami: ma 2 psy i 2 koty. Podczas urlopu preferuje aktywny wypoczynek: turystykę pieszą i rowerową.

Mirosław Sekuła was born on 20th June 1955 in Strzelce Opolskie. He is married with two children, a daughter and a son.

In 1980, he graduated from the Faculty of Chemistry at the Silesian University of Technology in Gliwice. After graduation he worked in the Institute of Chemical Processing of Coal in Zabrze, first as a Junior Professor and then as a Member of the Scientific Council.

At the same time he served his community working for the local government in the city of Zabrze, first as a Member of the Zabrze City Council, and then as the Deputy Mayor of the City of Zabrze.

In 1997, he was elected to the Parliament from the Solidarity Electoral Action (AWS), and two years later he was appointed Chairman of the Public Finance Parliamentary Committee. He was also a Member of the Local Government and Regional Policy Parliamentary Committee.

He was appointed President of the Supreme Chamber of Control on 6th July 2001 and started his term of office on 20th July 2001.

In his leisure time, the President enjoys gardening and orcharding. He spends time with his pet animals – two dogs and two cats. He prefers to rest actively on holiday, he particularly enjoys trekking and cycling.

Kierownictwo NIK

Jacek Jezierski
wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Jacek Jezierski
NIK
Vice-President

 Jacek Jezierski urodził się 11 kwietnia 1958 r. w Gdańsku. Jest żonaty, ma dwóch synów. Studia odbył na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Gdańskiego, gdzie uzyskał tytuł magistra biologii ze specjalizacją ekologia zwierząt. W 1981 r. wyjechał na roczną wyprawę naukową Uniwersytetu Gdańskiego do stacji badawczej PAN na Spitsbergenie.

Pracę zawodową rozpoczął w 1983 r. w Stacji Ornitologicznej Instytutu Zoologii PAN w Górkach Wschodnich koło Gdańska. W latach 1985-1990 utrzymywał się z prac wysokościowych prowadzonych przez Klub Wysokogórski „Trójmiasto”. W latach 1990-1992 pracował w Biurze ds. Ekologii Komisji Krajowej NSZZ Solidarność.

W dniu 15 czerwca 1992 r. Jacek Jezierski rozpoczął pracę w Najwyższej Izbie Kontroli na stanowisku wicedyrektora Zespołu Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, a po reorganizacji – Departamentu Ochrony Środowiska i Budownictwa. Z dniem 1 sierpnia 1998 r. został powołany przez Marszałka Sejmu RP na stanowisko wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Wiceprezes Jacek Jezierski sprawuje nadzór nad przeprowadzaną corocznie kontrolą wykonania budżetu państwa.

Alpinista, pasjonat wspinaczki wysokogórskiej, polarnik, letnie urlopy przeznaczają na obserwację i obrączkowanie ptaków chronionych w Polsce – orłów bielików i kormoranów.

Jacek Jezierski was born on 11th April 1958 in Gdańsk. He is married with two sons.

He graduated from the Faculty of Biology and Earth Sciences of the Gdańsk University with an MA degree in animals ecology.

In 1981, he participated in a research expedition held by the Gdańsk University to the Polish Academy of Science's station in Spitsbergen.

He started his professional career in 1983 at the Ornithological Station of the Zoology Institute of the Polish Academy of Sciences in Górki Wschodnie near Gdańsk. In the years 1985-1990, he made his living performing works at great heights in the High-Mountain Club of “Trójmiasto”. From 1990 to 1992, he was employed in the Office for Ecology of the National Commission of the Independent and Self-Governing Trade Union of “Solidarity”.

On 15th June 1992, he started to work for the NIK as the Deputy Director of the Team for Environmental Protection and Physical Management, later converted into the Environmental Protection and Construction Department. On 1st August 1998, he was appointed Vice-President of the Supreme Chamber of Control.

Jacek Jezierski is responsible for the annual audit of the state budget execution.

In his spare time he enjoys mountaineering, especially in the polar regions. He spends his summer holidays watching and ringing protected birds – eagles and cormorants.

* Trójmiasto – Three Cities (Gdańsk, Gdynia and Sopot)

Kierownictwo NIK

Piotr Kownacki
wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Piotr Kownacki
NIK
Vice-President

Piotr Kownacki urodził się 8 października 1954 r. w Warszawie. Jest żonaty, ma dwie córki. Prawnik, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Pracę zawodową rozpoczął w 1979 roku w Instytucie Państwa i Prawa PAN. W latach 1983-1987 pracował w biurze prasowym Kancelarii Sejmu, a następnie przez dwa lata był radcą orzecznictwa w Biurze Trybunału Konstytucyjnego. W listopadzie 1989 r. został dyrektorem Biura Pełnomocnika Rządu ds. Reformy Samorządu Terytorialnego. W styczniu 1991 r. został powołany na stanowisko podsekretarza stanu w Urzędzie Rady Ministrów.

W okresie od 15 lipca 1991 do 3 sierpnia 1999 r. był wiceprezesem NIK. Od października 1991 r., po tragicznej śmierci prof. Waleriana Pańki, pełnił obowiązki Prezesa Izby. W sierpniu 1999 r., po odejściu na własną prośbę z NIK, objął stanowisko wiceprezesa Banku Ochrony Środowiska. Z dniem 1 września 2001 r. został powołany ponownie przez Marszałka Sejmu RP na stanowisko wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Wiceprezes NIK Piotr Kownacki koordynował działania mające na celu przygotowanie Izby do funkcjonowania w nowych warunkach, związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

Po pracy zawsze znajduje czas na spacer z ukochanym psem rasy beagle. Jego hobby to gra w brydża z przyjaciółmi oraz dobre kino. Podczas urlopu wyjeżdża na wyprawy turystyczno-krajoznawcze.

Piotr Kownacki was born on 8th October 1954 in Warsaw. He is married with two daughters.

He is a lawyer, he graduated from the Law and Administration Department of the Warsaw University.

From 1983 to 1987, he was employed in the Sejm Office, and then for two years worked as an Adjudicating Counsellor in the Office of the Constitutional Tribunal. In 1989, he was appointed for the position of the Director of the Office of Government Plenipotentiary for the Reform of Local Government Structures. Two years later he was nominated Undersecretary of State in the Office of the Council of Ministers.

Piotr Kownacki was a NIK Vice-President from 1991 to 1999. Following the tragic death of Prof. Walerian Pańko, he was the acting NIK President. He left the NIK at his own request in 1999 and held the position of Vice-President of the Bank for Environmental Protection (BOŚ). On 1st September 2001, he was again appointed NIK Vice-President.

Piotr Kownacki was directly responsible for the co-ordination of tasks preparing the NIK to act in the new reality after Poland's accession to the European Union.

After work, he always finds time to walk his beloved beagle. His favourite pastime is a game of bridge played with his friends, or a good film. During his holidays he leaves for sightseeing tours.

Kierownictwo NIK

Krzysztof Szwedowski
wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Krzysztof Szwedowski
NIK
Vice-President

Krzysztof Szwedowski urodził się 31 października 1965 r. Jest żonaty, ma dwoje dzieci.

Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Po ukończeniu studiów wyższych podjął pracę w prokuraturze w Bydgoszczy, odbywając równocześnie aplikację prokuratorską.

W 1993 roku rozpoczął służbę w Urzędzie Ochrony Państwa. W maju 1998 r. został zastępcą szefa UOP, w kwietniu 1999 r. – członkiem Komitetu Ochrony Informacji Niejawnych. Kilkakrotnie przewodniczył polskiej delegacji na posiedzeniach Komitetu Bezpieczeństwa NATO. Jest współautorem projektu ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Na stanowisko wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli Krzysztof Szwedowski został powołany przez Marszałka Sejmu RP z dniem 1 października 2001 r.

Prezes NIK powierzył Wiceprezesowi Krzysztofowi Szwedowskiemu koordynowanie działań w zakresie metodyki kontroli i opracowywania analiz nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli, w celu identyfikacji potencjalnych obszarów zagrożeń korupcją na styku interesu publicznego i prywatnego oraz zapobieganiu korupcji.

Interesuje się historią starożytną i psychologią, lubi prowadzić samochód, urlop spędza podróżując po Europie Południowej.

Krzysztof Szwedowski was born on 31st October 1965. He is married with two children.

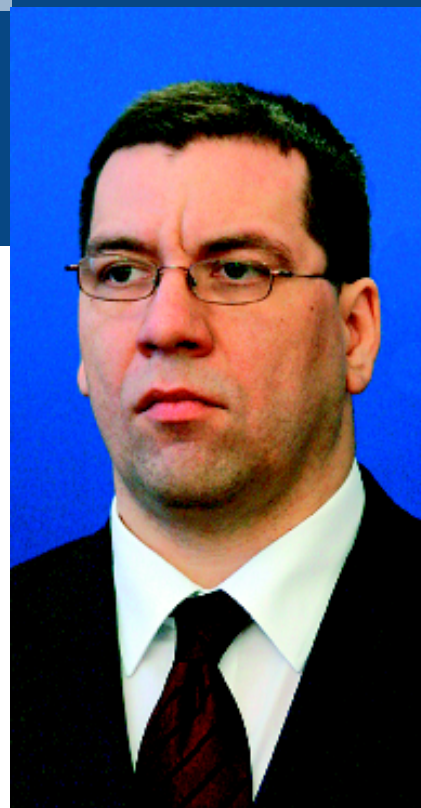
He graduated from the Law Department of the Nicolaus Copernicus University in Toruń. After graduation he was employed in the Bydgoszcz Prosecutor's Office where he completed his prosecutor training.

In 1993, he began his service with the State Security Office. In May 1998, he was nominated Deputy Head of the State Security Office and in May 1999 he was appointed Member of the Committee for Protection of Classified Data. Many times he chaired the Polish delegation to meetings of the NATO Security Committee. He is one of the authors of the *Classified Information Protection Act*.

He was appointed NIK Vice-President on 1st October 2001.

The President of the NIK made him responsible for coordination of tasks related to audit methodology and for analyzing irregularities found during audits from the angle of potential corruption threats, conflict between public and private interest as well as for corruption prevention.

He is interested in ancient history and psychology. He is also a keen driver. He spends his holiday travelling in the south of Europe.

Kierownictwo NIK

Zbigniew Wesołowski
*wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli*

Zbigniew Wesołowski
*NIK
Vice-President*

Zbigniew Wesołowski urodził się 14 sierpnia 1942 r. w Bóbrce k. Lwowa. Jest żonaty, ma jednego syna. Matematyk, absolwent Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracę zawodową rozpoczął jako nauczyciel matematyki w szkole podstawowej w Gryficach. Przez 14 lat był dyrektorem Zespołu Szkół Budowlanych w Świnoujściu i Szczecinie. W latach 80. – również w Szczecinie – pełnił funkcję wicekuratora oświaty. W 1988 r. został powołany na stanowisko sekretarza stanu, a potem podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Przez rok pełnił funkcję prezesa Fundacji Pomocy Szkole. Z początkiem 1993 r. Zbigniew Wesołowski został zatrudniony w Najwyższej Izbie Kontroli na stanowisku doradcy Prezesa NIK. W dniu 14 sierpnia 1995 r. został powołany na stanowisko wiceprezesa NIK.

Od 1998 r. w imieniu NIK koordynuje prace Grupy Roboczej ds. Kontroli Środowiska w ramach EUROSAI.

Spółecznie pełnił funkcję prezesa Zarządu Głównego Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.

Zbigniew Wesołowski jest kolekcjonerem książek „z autografami” znanych polityków i działaczy społecznych. Posiada także kolekcję około 100 butelek z białym alkoholem z całego świata, zaś wolny czas najchętniej spędza z wnukiem i wnuczką.

Zbigniew Wesołowski was born on 14th August 1942, in Bóbrka near Lwów. He is married with one son.

In 1968, he graduated from the Adam Mickiewicz University in Poznań with an MA degree in mathematics. He started his professional career as a maths teacher in a primary school in Gryfice. For 14 years he held the position of the Director of the Complex of Vocational Building Schools in Świnoujście and in Szczecin. In the 1980s, he was the Deputy Curator for Education. In 1988, he was appointed Secretary of State in the Ministry of National Education.

At the beginning of 1993, he was employed in the Supreme Chamber of Control as an Advisor to the NIK President. On 14th August 1995, he was appointed NIK Vice-President. Since 1998 he has been coordinating the activity of EUROSAI. Voluntarily, he worked as the President of the Association for Open Education. Zbigniew Wesołowski collects books with autographs, written by well-known politicians and social activists. He also collects bottles of white alcohol from various continents, his collection contains about 100 items. His spare time he spends most willingly with his grandchildren.

Kierownictwo NIK

Józef Górny
*dyrektor generalny
Najwyższej Izby Kontroli*

Józef Górny
*Director General
of the NIK*

Józef Górny urodził się 15 września 1949 r. w Gilowicach k. Żywca. Jest żonaty, ma trzech synów.

Studiował na Wydziale Odlewnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, gdzie w 1973 r. uzyskał tytuł magistra inżyniera odlewnika. W tym samym roku rozpoczął pracę w WSK „PZL-Rzeszów”. W 1981 r. ukończył studia doktorskie, uzyskując tytuł doktora nauk technicznych.

W 1990 r. został wiceprezydentem Rzeszowa. Funkcję tę pełnił do 1999 r., w latach 1994-1998 sprawował też mandat radnego. W 1997 r. został wybrany z listy AWS posłem na Sejm RP. Przez całą kadencję pracował w Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa jako jej wiceprzewodniczący, uczestniczył także w pracach Komisji Polityki Przestrzennej, Budowlanej i Mieszkaniowej, a następnie Komisji Finansów Publicznych. Jest autorem ponad dwudziestu publikacji krajowych i zagranicznych z dziedziny metalurgii i odlewnictwa.

19 października 2001 r. Józef Górny objął stanowisko dyrektora generalnego NIK. Jest odpowiedzialny m.in. za realizację budżetu Najwyższej Izby Kontroli.

Józef Górny pasjonuje się turystyką – ma uprawnienia przewodnika turystyki górskiej, lubi muzykę klasyczną oraz literaturę.

Józef Górny was born on 15th September 1949 in Gilowice, near Żywiec. He is married with three sons.

In 1973, he graduated from the Casting Department of the Mining and Metallurgy Academy in Krakow with an MSc degree in metallurgical engineering. In the same year, he started to work for the Transport Equipment Enterprise in Rzeszów. He was awarded a PhD degree in technical sciences in 1981.

In the 1990s, he worked for local government administration, among others as Vice-President of the City of Rzeszów. In 1997, he was elected to the Parliament from the Solidarity Electoral Action (AWS). During the whole term of office of the Parliament he was the Deputy Chairman of the Committee for Environmental Protection, Natural Resources and Forestry. He was also a member of the Committee for Physical Management, Construction and Housing Policy and of the Public Finance Committee. He is the author of over 20 Polish and foreign publications on metallurgy and founding.

On 19th October 2001, he was appointed Director General of the Supreme Chamber of Control. He is responsible, among others, for executing the NIK budget.

Józef Górny is keen on trekking. He has been awarded an official certificate as a mountain trekking guide. He enjoys literature and classical music.

Kolegium NIK

Konstytucja RP i ustawa o NIK stanowią, że Izba działa na zasadach kolegalności. Kadencja członków Kolegium, powoływanych przez Marszałka Sejmu, trwa 3 lata. Do zadań Kolegium NIK należą m.in.: zatwierdzanie analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej oraz sprawozdania z działalności Izby, uchwalanie opinii w przedmiocie absolutorium dla rządu, uchwalanie projektów statutu i budżetu NIK, planu pracy, opiniowanie programów i informacji o wynikach szczególnie ważnych kontroli oraz rozpatrywanie zastrzeżeń do wystąpień pokontrolnych.

W 2004 r. kontynuowana była formuła seminaryjnych posiedzeń Kolegium NIK. Zwołowano je dla przedyskutowania istotnych zagadnień dotyczących funkcjonowania państwa i działania Izby. Odbyły się 2 takie seminaria: pierwsze poświęcono problematyce racjonalizacji wydatków publicznych, zaś drugie zorganizowano z okazji 85. rocznicy utworzenia Izby. Do udziału w nich, oprócz członków Kolegium NIK, zapraszani byli reprezentanci świata nauki, przedstawiciele organów władzy, administracji rządowej i samorządowej oraz instytucji publicznych.

W 2004 r. Kolegium Najwyższej Izby Kontroli obradowało w składzie¹:

Prezes NIK, wiceprezesa i dyrektor generalny NIK

Przedstawiciele nauk prawnych i ekonomicznych

Elżbieta Chojna – Duch	– prof. nauk prawnych w Uniwersytecie Warszawskim
Zbigniew Dworzecki	– prof. nauk ekonomicznych w Szkole Głównej Handlowej
Tadeusz Reniusz Janusz	– prof. nauk ekonomicznych w Uniwersytecie Łódzkim
Adam Jaroszyński	– prof. nauk prawnych w Uniwersytecie Warszawskim
Antoni Kantecki	– prof. nauk ekonomicznych w Szkole Głównej Handlowej
Piotr Kruszyński	– prof. nauk prawnych w Uniwersytecie Warszawskim ²
Czesław Martysz	– prof. nauk prawnych w Uniwersytecie Śląskim ³
Marek Wierzbowski	– prof. nauk ekonomicznych w Uniwersytecie Warszawskim ⁴

Dyrektorzy jednostek organizacyjnych NIK i doradcy Prezesa NIK

Waldemar Długołęcki	– dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów
Mieczysław Kosmański	– dyrektor Delegatury NIK w Warszawie ⁵
Bogusław Mozga	– dyrektor Departamentu Strategii Kontrolnej (sekretarz Kolegium NIK)
Józef Płoskonka	– doradca Prezesa NIK
Alicja Pomorska	– doradca Prezesa NIK
Jarosław Wenderlich	– dyrektor Delegatury NIK w Bydgoszczy
Marek Zająkła	– dyrektor Departamentu Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

W 2004 r. Kolegium NIK obradowało na 17 posiedzeniach.

¹ Członkowie Kolegium NIK zostali powołani: prof. Cz. Martysz - zarządzeniem Nr 2 Marszałka Sejmu RP z 31 lipca 2001 r., pozostali członkowie - zarządzeniem Nr 1 Marszałka Sejmu RP z 14 stycznia 2002 r., z wyjątkiem prof. M. Wierzbowskiego, powołanego zarządzeniem Nr 3 Marszałka Sejmu RP z 3 marca 2004 r.

² Odwołany zarządzeniem Nr 2 Marszałka Sejmu RP z 17 lutego 2004 r., w związku z rezygnacją z funkcji członka Kolegium NIK.

³ Po upływie trzyletniej kadencji powołany ponownie, z dniem 2 sierpnia 2004 r., na członka Kolegium NIK zarządzeniem Nr 10 Marszałka Sejmu RP z 22 lipca 2004 r.

⁴ Powołany na członka Kolegium NIK zarządzeniem Nr 3 Marszałka Sejmu RP z 3 marca 2004 r.

⁵ Do 31 marca 2004 r. dyrektor Delegatury NIK w Katowicach.

The NIK Council

The Constitution of the Republic of Poland and the Act on the Supreme Chamber of Control determine that the NIK should act in accordance with the principle of collegiate responsibility. The term of office of members of the NIK Council appointed by the Speaker of the Sejm is 3 years. The NIK Council tasks include among others: validating the analysis of the state budget execution and monetary policy guidelines as well as the NIK annual report, passing resolutions concerning the NIK opinion on discharging the government, adopting the NIK's draft statutes, draft budget, and its periodical work plans, preparing opinions on audit programmes and pronouncements on results of particularly important audits and verifying objections to post-audit statements. In 2004 the format of seminary meetings of the NIK Council was continued. The meetings were held to discuss important problems concerning the state and NIK activities. Two such seminars were held: the first was dedicated to public expenditure rationalisation, the second one was organised on the occasion of the NIK's 85th anniversary. Apart from the NIK Council's members, delegates from universities, local and central government authorities and public institutions were invited to take part in the meetings.

In 2004 the NIK Council was comprised of:

The NIK President, Vice-Presidents and the Director General

Legal or economic academics

Elżbieta Chojna – Duch	– Professor of Law at the Warsaw University
Zbigniew Dworzecki	– Professor of Economics at the Warsaw School of Economics
Tadeusz Reniusz Janusz	– Professor of Economics at the University of Łódź
Adam Jaroszyński	– Professor of Law at the Warsaw University
Antoni Kantecki	– Professor of Economics at the Warsaw School of Economics
Piotr Kruszyński	– Professor of Law at the Warsaw University
Czesław Martysz	– Professor of Law at the Silesian University
Marek Wierzbowski	– Professor of Economics at the Warsaw University

Directors of the NIK organisational units and Advisors to the NIK President

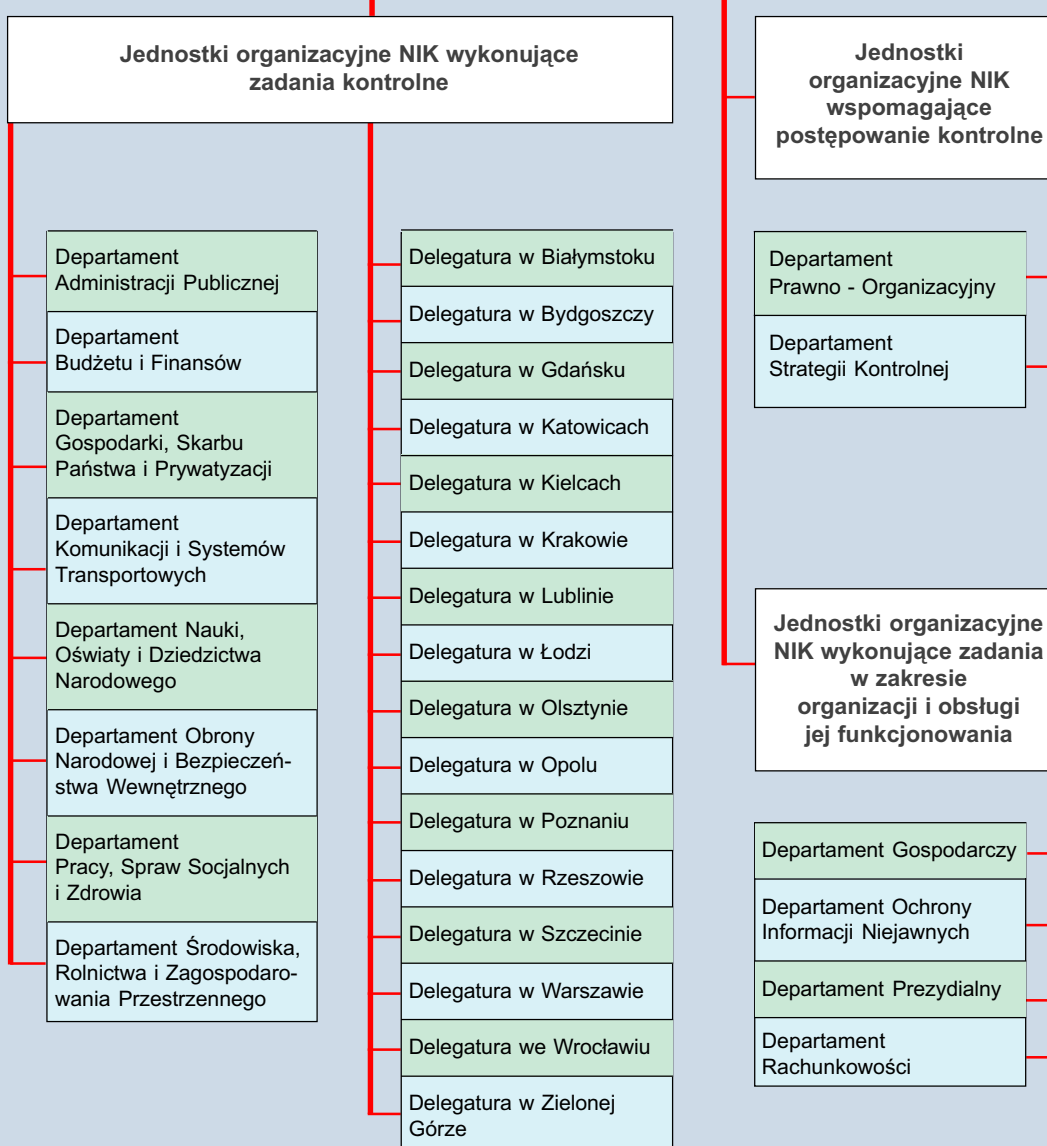
Waldemar Długolecki	– Director of Budget and Finance Department
Mieczysław Kosmański	– Director of the NIK Regional Office in Warsaw
Bogusław Mozga	– Director of Audit Strategy Department (Secretary of the NIK Council)
Józef Płoskonka	– Advisor to the NIK President
Alicja Pomorska	– Advisor to the NIK President
Jarosław Wenderlich	– Director of the NIK Regional Office in Bydgoszcz
Marek Zająkała	– Director of National Defence and Internal Security Department

In 2004 the NIK Council held 17 sessions.

Struktura NIK

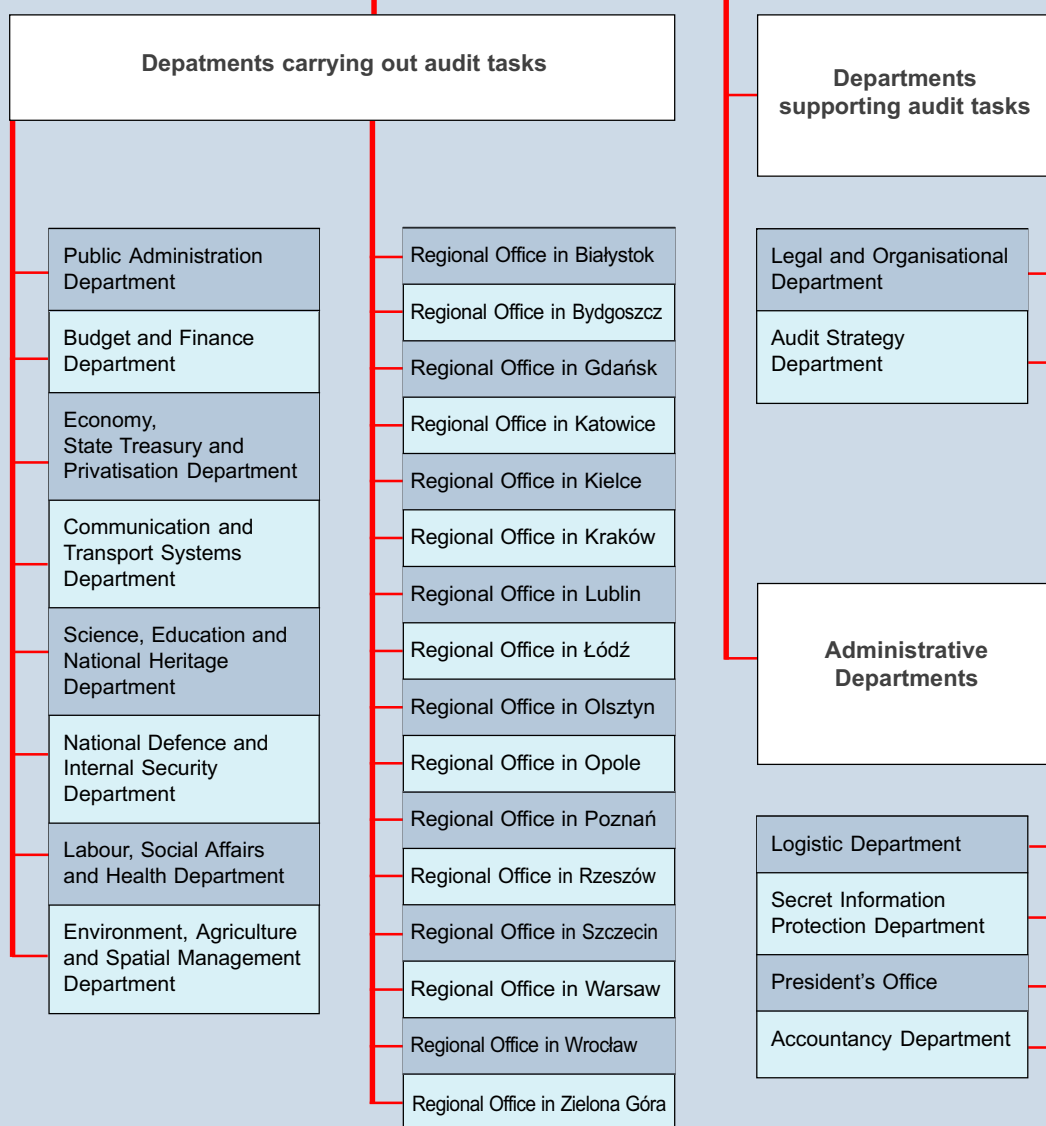
Struktura organizacyjna Najwyższej Izby Kontroli

Organisational Structure of the NIK

Organisational Structure of the NIK

Postępowanie kontrolne

Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli całościowo reguluje procedury związane z postępowaniem kontrolnym, którego celem jest ustalenie stanu faktycznego, rzetelne jego udokumentowanie oraz dokonanie oceny kontrolowanej działalności, według kryteriów określonych w ustawie. Akt ten szczegółowo określa również prawa i obowiązki stron postępowania kontrolnego.

Priorytety kontroli

Priorytetowe kierunki kontroli i główne obszary badań kontrolnych

Plan pracy NIK na 2004 r. zakładał koncentrację badań kontrolnych w najważniejszych sferach funkcjonowania państwa. Wytyczono pięć priorytetowych kierunków kontroli na lata 2003-2005 oraz określono dla nich główne obszary badań kontrolnych na 2004 r. w taki sposób, aby ich wyniki identyfikowały przyczyny i mechanizmy nieprawidłowości występujących w funkcjonowaniu państwa – w sferach podlegających kontroli NIK.

	Priorytetowe kierunki kontroli	Główne obszary badań kontrolnych
1	DEFICYT BUDŻETOWY I DŁUG PUBLICZNY	Pozyskiwanie dochodów budżetu państwa oraz dochodów jednostek samorządu terytorialnego, wydatkowanie środków publicznych, prawidłowość systemu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa i innych podmiotów publicznych (agencji), gospodarka finansowa jednostek finansów publicznych, w tym środków specjalnych.
2	RESTRUKTURYZACJA GOSPODARKI	Restrukturyzacja sektora rolnego, restrukturyzacja i prywatyzacja przemysłu, system dotowania i udzielania pomocy publicznej w świetle wymogów Unii Europejskiej, gospodarka finansowa spółek i przedsiębiorstw z udziałem Skarbu Państwa i agencji (w tym zasady tworzenia i funkcjonowania spółek powiązanych kapitałowo i organizacyjnie), a także zobowiązania finansowe zaciągnięte przez te podmioty.
3	OCHRONA ZDROWIA I PRAWA SOCJALNE	Realizacja programów przeciwdziałania bezrobociu i ograniczania sfery ubóstwa, efektywność wydatków socjalnych państwa, restrukturyzacja służby zdrowia.
4	BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE	Bezpieczeństwo zewnętrzne i obrona narodowa, w tym udział w NATO, bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo energetyczne, zapobieganie i ograniczanie zagrożeń środowiska.
5	PROCESY INTEGRACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ	Realizacja programów dostosowawczych do wymogów Unii Europejskiej, gospodarowanie środkami pochodzącymi ze źródeł krajowych i zagranicznych, przeznaczonymi na integrację z Unią, budowanie zdolności instytucjonalnej administracji publicznej do efektywnego uczestnictwa w działalności w ramach Unii Europejskiej.

Audit proceedings

Our audit procedures are determined in the *Act of 23rd December 1994 on the Supreme Chamber of Control*. Our audits' aim is to find the actual situation of audited units, to support the findings with reliable evidence, and to evaluate the audited activity in accordance with the audit criteria determined in the act. This act also determines in detail rights and duties of the parties in the audit proceedings.

Audit priorities

Audit priority directions and main areas

The NIK work plan for 2004 assumed concentration of audit on the most important areas of the State. Five priority audit directions for the years 2003-2005 were defined and main areas of audit for 2004 were determined in such a way that their results identify reasons and mechanisms of irregularities occurring in the State functioning – in the areas subject to NIK auditing.

	Priority audit directions	Main areas of audit research
1	BUDGET DEFICIT AND PUBLIC DEBT	Collecting the revenues of the State budget and regional and local government units, expenditure of public funds, regularity of the system of guarantees of the State Treasury and other public bodies (agencies), financial management of public finance units including special purpose resources.
2	RESTRUCTURING OF THE ECONOMY	Restructuring of the agricultural sector, restructuring and privatisation of industry, system of subsidies and granting public aid in the context of the European Union requirements, financial management of companies and enterprises in which the State Treasury and agencies hold shares (including principles of creating and functioning companies with capital and organizational relationships), as well as financial commitments of these entities.
3	HEALTH PROTECTION AND SOCIAL RIGHTS	Implementing programmes for counteracting unemployment and limiting the pauperization, effectiveness of the State social expenditure, restructuring the health-care service.
4	NATIONAL SECURITY	External security and national defence, including participation in NATO, internal security, energy security, preventing and reducing environmental threats.
5	EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES	Implementing adjustment programmes for the European Union requirements, management of funds from domestic and foreign sources allocated to integration with the Union, building institutional capacity of public administration for effective participation in the activity in the European Union.

Priorytety metodyczne w 2004 r.

Określono również priorytety metodyczne. Ich zastosowanie ma na celu skoncentrowanie uwagi autorów programów kontroli na określonym podejściu kontrolnym.

	Określenie obszaru, którego dotyczy priorytet metodyczny	Opis zadań wyznaczonych do realizacji w obszarze objętym priorytetem metodycznym
1	KONTROLA WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA	Wdrażanie audytu finansowego, z uwzględnieniem badania realizacji celów finansowanych z budżetu.
2	KONTROLE WYKONANIA ZADAŃ	W przygotowaniu i realizacji tych kontroli – zasada koncentrowania się, oprócz badania zgodności z prawem, na ocenie sprawności działania i wykonywania określonych zadań, zwłaszcza na oszczędności, wydajności i skuteczności działania organów państwa.
3	BADANIE ZAGROŻEŃ KORUPCJĄ	Badanie w ramach każdej kontroli, na styku interesu publicznego i prywatnego, obszarów i źródeł korupcji, a także procedur i mechanizmów jej sprzyjających.
4	FUNKCJONOWANIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	Dokonywanie, w trakcie każdej kontroli dotyczącej działalności administracji publicznej, analizy funkcjonowania kontroli wewnętrznej.

Methodological priorities in 2004

We have also defined methodological priorities for audit programmes' authors.

	Audit area	Tasks
1	STATE BUDGET EXECUTION AUDIT	Implementing financial auditing, including the auditing of state budget expenditure effectiveness.
2	PERFORMANCE AUDIT	In preparation and performing such audits, the principle of focusing, apart from examining legality, on evaluation of efficiency of actions, and performance of certain tasks, in particular on economy, efficiency, and effectiveness of the state organs activity.
3	CORRUPTION RISK EXAMINATION	Examining corruption areas and sources as well as corruption prone procedures and mechanisms in audit areas where public and private interests overlap.
4	INTERNAL AUDIT	Analysing, in each audit concerning public administration activity, the functioning of internal audit.

ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Przygotowanie i produkcja dowodów osobistych.

Łączenie zatrudnienia w wybranych urzędach administracji publicznej z wykonywaniem działalności usługowej.

Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w ministerstwach i innych jednostkach administracji centralnej.

Realizacja przez organy administracji rządowej zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych.

Zamówienia publiczne MSWiA dotyczące budowy systemu informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców – CEPiK.

Realizacja przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne w jednostkach samorządu terytorialnego w latach 2000-2002.

Stanowienie aktów prawa miejscowego przez gminy i powiaty.

PUBLIC ADMINISTRATION

Preparing and issuing personal identity cards.

Combining employment in the public service and in the service sector.

Functioning of internal control in ministries and other units of central administration.

Implementing the Act on tourist services by governmental administration units.

Public procurement of the Ministry of the Internal Affairs and Administration (MSWiA) related to the implementation of the IT system Central Register of Vehicles and Drivers (CEPiK).

Implementation of the Law of 21 August 1997 on the restrictions with regard to business activity by officials of local administration units in the years 2000-2002.

Adopting legal acts by communities and poviats (counties).

CONSTRUCTION, PHYSICAL DEVELOPMENT AND HOUSING INDUSTRY

Payments of guarantees on housing deposits.

Thermo-modernisation of houses in the years 1999-2004 (first half).

Selling property by communities.

Locating huge retail outlets (supermarkets and hypermarkets) in the Mazowieckie Voivodship.

Investments implementation: the Świętokrzyski Bridge, the Świętokrzyska Motorway and the Wisłostrada Tunnel.

Management of the facilities of the Dziesięciolecia Stadium in Warsaw and its neighbouring areas used as a market space.

BUDOWNICTWO, GOSPODARKA PRZESTRZENNA I MIESZKANIOWA

Realizacja wypłat premii gwarancyjnej od wkładów mieszkaniowych.

Realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych w zasobach mieszkaniowych w latach 1999 - 2004 (I półrocze).

Zbywanie nieruchomości komunalnych przez gminy.

Lokalizacja dużych obiektów handlowych (super i hipermarketów) w województwie mazowieckim.

Realizacja inwestycji: Budowa Trasy i Mostu Świętokrzyskiego oraz wykonanie tunelu Wisłostrady.

Prawidłowość zagospodarowania obiektów Stadionu X-lecia w Warszawie i terenów przyległych wykorzystywanych na prowadzenie targowiska.

BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE

Wykonanie założeń polityki pieniężnej w 2003 r.

Powiązania wybranych jednoosobowych spółek komunalnych z budżetem gminy.

Prowadzenie przez organy skarbowe postępowań podatkowych i kontrolnych.

Inwestycje kapitałowe banków komercyjnych z przewagą kapitału państwowego w latach 1998-2003 (I półrocze).

Opodatkowanie paliw płynnych.

Likwidacja towarów przez administrację celną.

Wykorzystanie środków finansowych pochodzących z dopłat do stawek w grach liczbowych na dofinansowanie inwestycji sportowych w akademiach wychowania fizycznego oraz wykorzystanie tych obiektów dla potrzeb sportu.

Wykorzystanie środków publicznych w dziedzinie kultury przez podmioty nie zaliczone do sektora finansów publicznych.

Wykorzystanie środków publicznych na szkolnictwo artystyczne.

Wykorzystanie majątku i środków publicznych przez Ochotnicze Hufce Pracy.

Prawidłowość pozyskiwania, w latach 2001-2002 i w I półroczu 2003 r., środków specjalnych tworzonych w organach skarbowych na usprawnienie funkcjonowania tych organów oraz premie pracowników.

Finansowanie i utrzymanie dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych w województwie pomorskim.

Funkcjonowanie spółek restrukturyzacji kopalń, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania dotacji budżetowych otrzymywanych w latach 2000-2003.

Wykorzystanie środków publicznych na funkcjonowanie instytucji kultury prowadzonych przez samorządy województw.

Prawidłowość wykorzystania środków finansowych przez izby rolnicze na realizację zadań ustawowych oraz zleconych przez administrację rządową i samorządową.

Prawidłowość udzielania dotacji przez gminy i powiaty podmiotom spoza sektora finansów publicznych.

Stosowanie ulg podatkowych przez organy gmin województwa wielkopolskiego oraz skuteczności egzekwowania zaległości podatkowych (kontrola sprawdzająca).

Rozliczanie się podmiotów gospodarczych ze zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w latach 2001-2002.

Realizacja postanowień ustawy o działalności ubezpieczeniowej w zakresie ochrony osób ubezpieczonych.

BUDGET, PUBLIC FINANCES AND FINANCIAL INSTITUTIONS

Execution of the monetary policy in the year 2003.

Connections of one-person community-owned companies with the budget of the given community.

Performing fiscal and auditing tasks by fiscal institutions.

Capital investments of commercial banks with public capital in the years 1998-2003 (first half).

Tax on liquid fuels.

Liquidation of goods by customs administration.

Management of subsidies to lotteries and their use in co-financing sports investments in academies of physical education. Use of sport facilities in academies of physical education.

Management of public finances by bodies from outside the public finance sector dealing with culture.

Management of public funds for art education.

Management of public property and public finances by Voluntary Troops of Labour (OHP).

Management of funds for improving the functioning of fiscal institutions and for bonuses for their staff in the years 2001-2001 and in the first half of 2003.

Financing and management of voivodship, powiat (county) and community roads in the Pomorskie Voivodship.

Functioning of coal mines restructuring companies and their management of budgetary subsidies received in the years 2000-2003.

Management of public resources by local government cultural institutions at the level of voivodships.

Management of financial resources by agricultural chambers for the execution of their tasks.

Awarding grants by communities and poviats (counties) to bodies from outside the sector of public finances.

Application of tax allowances by the bodies of the communities in the Wielkopolskie Voivodship and the effectiveness of the execution of tax arrears (follow-up audit).

Settlement of the liabilities of businesses connected with personal income tax in the years 2001-2002.

Implementation of the provisions of the law on insurance activities in the protection of insured persons.

GOSPODARKA, GOSPODARKA MORSKA I GOSPODARKA WODNA

Funkcjonowanie systemu tworzenia obowiązkowych zapasów paliw w Polsce w latach 1998-2000 i jego modyfikacja.

Zaopatrzenie w gaz ziemny.

Wykorzystanie energii elektrycznej i ciepła ze źródeł odnawialnych oraz energii elektrycznej produkowanej w skojarzeniu z ciepłem.

Wybrane działania administracji rządowej w dziedzinie budowy informatycznych narzędzi promocji eksportu.

Przygotowanie nowych struktur przewidzianych do przeciwdziałania i zwalczania przestępczości w zakresie obrotu towarowego z zagranicą.

Przekształcenia organizacyjne w górnictwie węgla kamiennego w latach 2002-2003.

Wykorzystanie możliwości rozwojowych gospodarki morskiej.

Funkcjonowanie administracji morskiej w zakresie wydawania dokumentów kwalifikacyjnych dla członków załóg statków morskich.

Realizacja przez administrację publiczną zadań w zakresie małej i dużej retencji wód.

ECONOMY, MARINE ECONOMY AND WATER ECONOMY

Functioning of the system of compulsory fuel reserves in Poland in the years 1998-2000 and its modification.

Supplies of natural gas.

Management of electric power and heating generated from renewable sources and electric power produced together with heating.

Selected activities of governmental administration in the field of developing IT tools for exports promotion.

Preparing new structures aimed to prevent and combat crime in the foreign trade of goods.

Organisational transformation in the coal mining sector in the years 2002-2003.

Making use of development opportunities in the marine economy.

Functioning of the marine administration in issuing qualification certificates for crew members of marine vessels.

Public administration tasks with regard to small and big water retention.

INFORMATYZACJA

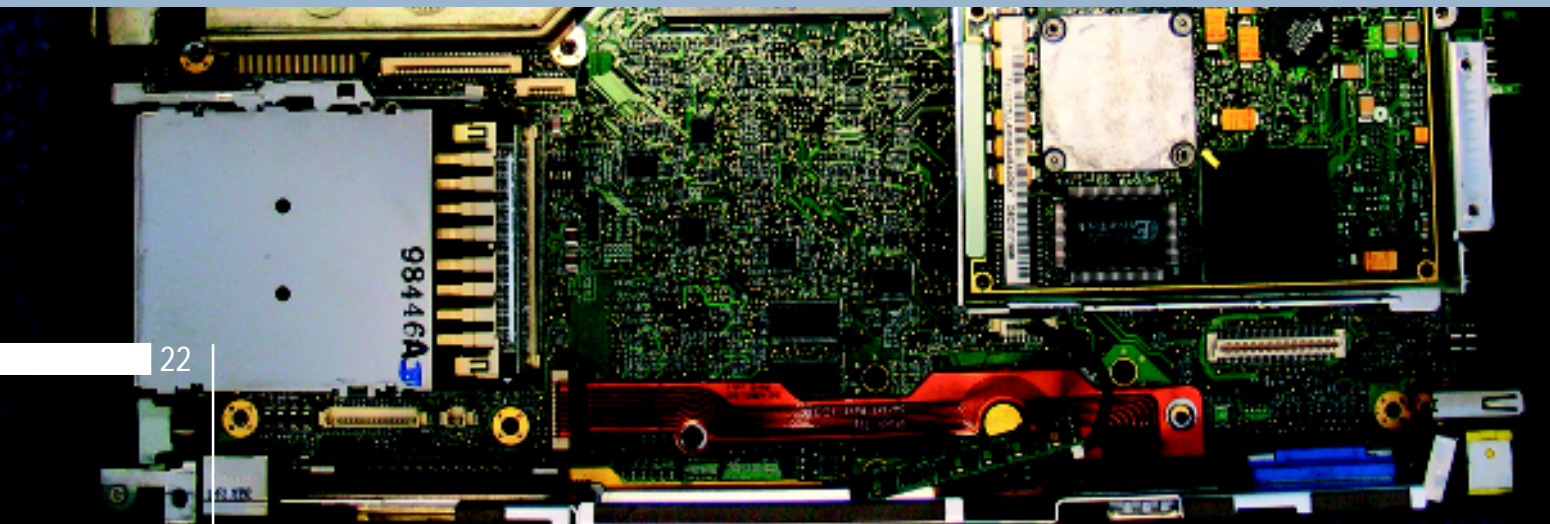

Działania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na rzecz utworzenia serwerowni Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (ZSZK-IACS) oraz wyboru docelowej siedziby Centrali ARiMR.

IT

Development of a server-room for the Integrated Administration and Control System IACS for the Agency for the Restructuring and Modernisation of Agriculture and the selection of the Agency's location.

INTEGRACJA EUROPEJSKA

Pozyskiwanie i wykorzystanie środków finansowych z funduszu PHARE.

Przygotowanie administracji publicznej do pozyskiwania i wykorzystania funduszy strukturalnych.

Realizacja zobowiązań negocjacyjnych Rządu RP z Komisją Europejską w obszarze ochrony środowiska.

Wykorzystanie środków pomocowych PHARE CBC w zakresie współpracy przygranicznej Polski i Słowacji w latach 2000-2003 (3 kw.).

EUROPEAN INTEGRATION

Receiving and managing financial resources from the PHARE fund.

Preparing public administration for receiving and using finances from structural funds.

Fulfilment of Poland's commitments towards the European Commission in the field of environmental protection.

Management of PHARE CBC funds in the field of cross-border cooperation between Poland and Slovakia in the years 2000-2003 (third quarter).

KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Realizacja ustawy o języku polskim.

Zabezpieczenie i udostępnianie państwowego zasobu archiwalnego oraz dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców.

CULTURE AND PROTECTION OF NATIONAL HERITAGE

Implementation of the act on the Polish language.

Protection of and access to the state archives and personal data remuneration records of employers.

OBRONA NARODOWA

Zamówienie publiczne MON na dostawę kołowego transportera opancerzonego.

Realizacja zadań inwestycyjnych Sił Zbrojnych w zakresie infrastruktury lotniskowej i morskiej w latach 2001-2002 (poufna).

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju systemu dowodzenia i łączności Sił Zbrojnych w latach 2001-2002 (poufna).

Przygotowanie Sił Zbrojnych do uczestnictwa w operacjach pokojowych (poufna).

OŚWIATA I WYCHOWANIE ORAZ SZKOLNICTWO WYŻSZE

Funkcjonowanie programów: „Animator sportu dzieci i młodzieży” i „Animator sportu osób niepełnosprawnych”.

Organizacja oraz finansowanie doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Zasięg wychowania przedszkolnego.

Organizacja i finansowanie działalności dydaktycznej w państwowych wyższych szkołach zawodowych.

Funkcjonowanie szkół mniejszości narodowych i etnicznych.

Wykorzystanie pracowni komputerowych w szkołach.

Organizacja i warunki realizacji wychowania fizycznego w szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie wojództwa łódzkiego.

Gospodarowanie mieniem państwowych szkół wyższych.

NATIONAL DEFENCE

Procurement by the Ministry of National Defence (MON) of the armoured personnel carrier.

Investments of the Armed Forces in the field of aircraft and marine infrastructure in the years 2001-2002 (classified).

Investments in the development of the system of command and communication of the Armed Forces in the years 2001-2002 (classified).

Preparation of the Armed Forces for participation in peace operations (classified).

EDUCATION, SCHOOLING AND HIGHER EDUCATION

Programmes „Sports Animator for Children and Teenagers” and „Sports Animator for Disabled Persons”.

Organisation and financing of education and professional training for teachers.

Access to pre-school education.

Organisation and financing of didactic activities in state higher vocational schools.

Functioning of schools for national and ethnic minorities.

Using computer equipment in schools.

Organisation and conditions of physical education classes in primary schools and in junior high schools in the Łódzkie Voivodship.

Management of property in public universities.

Audit Subjects

PRACA

Wykonanie przez administrację publiczną zadań w zakresie aktywizacji zawodowej absolwentów.

ROLNICTWO, ROZWÓJ WSI I RYNKI ROLNE

Funkcjonowanie nadzoru nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem środków żywienia zwierząt.

Stosowanie środków chemicznych w rolnictwie.

Stan rezerw państwowych zbóż (zastrzeżona).

Funkcjonowanie nadzoru nad obrotem i ubojem zwierząt rzeźnych ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu zwierząt.

Przygotowanie polskiego rybołówstwa morskiego do integracji z Unią Europejską.

Działalność TON „AGRO” SA i jej spółek zależnych ze szczególnym uwzględnieniem obrotu gruntami z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w imieniu własnym i na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych w latach 1999-2003.

Wykorzystanie środków publicznych na tworzenie rynków hurtowych i giełd (kontrola sprawdzająca).

LABOUR

Promotion of graduates' employment by the public administration.

AGRICULTURE, RURAL DEVELOPMENT AND AGRICULTURAL MARKETS

Functioning of supervision of production, trade and application of animal feedstuffs.

Application of chemicals in agriculture.

State of national cereal reserves (classified).

Supervision of trade and slaughter of cull animals vs. animal welfare.

Preparation of the Polish sea fishery for the EU integration.

Activity of TON „AGRO SA” property agency and its subsidiaries: trading land from the Agriculture Property Resources of the State Treasury on its own behalf and for the Agricultural Property Agency in 1999-2003.

Public expenditure on the establishment of wholesales markets and stock exchange (follow-up audit).

SKARB PAŃSTWA

Likwidacja i gospodarowanie mieniem polikwidacyjnym oraz mieniem przejętym przez Skarb Państwa po rozwiązaniu umowy o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania.

Prywatyzacja STOEN SA.

Restrukturyzacja sektora obronnego.

Nadzór nad spółkami Skarbu Państwa i przedsiębiorstwami państwowymi w zakresie zaangażowania kapitałowego w spółki prawa handlowego.

Przekształcenia własnościowe spółek Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego.

Postępowania naprawcze w przedsiębiorstwach państwowych.

Prywatyzacja Biura Projektów Przemysłu Betonów Biprodex.

Zarządzanie majątkiem byłego Funduszu Wczasów Pracowniczych i jego prywatyzacja.

Zabezpieczenie interesów państwa w spółkach z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa.

Restrukturyzacja własnościowa przedsiębiorstw sektora naftowego.

Prywatyzacja Polskich Linii Lotniczych LOT SA.

Restrukturyzacja finansowa PKP SA.

Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa będącym w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Przekształcenia własnościowe w morskich stocznicach remontowych.

Zaspokojenie przez Skarb Państwa roszczeń osób z tytułu pozostawionego mienia zabużańskiego.

STATE TREASURY

Liquidation and management of post-liquidation property and property taken over by the State Treasury after termination of contracts of use of an enterprise against payment.

Privatisation of the STOEN SA.

Restructuring of the defence sector.

Supervision of state-owned companies' and state enterprises' capital engagement in commercial law companies.

Property conversion of companies owned by the State Treasury and by local government.

Recovery proceedings in state-owned companies.

Privatisation of Biprodex, Design Office for the Concrete Industry.

Property management and privatisation of the former Fundusz Wczasów Pracowniczych (Workers' Holiday Fund).

Protection of the State interests in companies where the State Treasury is a minority shareholder.

Proprietary restructuring of oil sector enterprises.

Privatisation of the Polish Airlines LOT SA.

Financial restructuring of the Polish National Railway PKP SA.

Management of state-owned property administered by the National Forests enterprise.

Property conversion in ship repair yards.

Discharging by the state of claims of private persons stemming from the property left on the formerly Polish Eastern territories.

SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE

Funkcjonowanie przywieziennych zakładów pracy w latach 2001-2003.

Działalność sądów rejestrowych w zakresie prowadzenia Krajowego Rejestru Sądowego.

Orzeczone przez sądy nawiązki i świadczenia pieniężne, jak też wykonanie tych środków karnych w latach 2002-2003.

Finansowanie Policji ze źródeł innych niż budżet państwa.

Udzielanie przez Państwową Straż Pożarną zamówień publicznych w związku z funkcjonowaniem Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w latach 2001-2003 (I półrocze).

System ochrony wschodniego i północno-wschodniego odcinka granicy państwowej (poufna).

Realizacja programów i planów zagospodarowania granicy państwowej w zakresie modernizacji i budowy drogowych przejść granicznych na północno-wschodnim i wschodnim odcinku granicy państwowej w latach 2000-2003 i I kw. 2004 r.

JUSTICE AND INTERNAL AFFAIRS

Functioning of prison-run enterprises in the years 2001-2003.

Activity of registry courts in running the National Court Registry.

Fines and penalties adjudged by courts, and their execution in the years 2002-2003.

Financing of the police from outside the State budget.

Public procurement by the National Fire Service for the National Rescue and Firefighting System in the years 2001-2003 (1st half).

Protection of the eastern and north-eastern part of the Polish national border (classified).

Execution of programmes and plans of the management of the national border for modernisation and construction of road border posts in the eastern and north-eastern part of the border in the years 2000-2003 and the 1st quarter of 2004.

ŚRODOWISKO

Ochrona brzegów morskich.

Przygotowanie do wypełniania przez Polskę ratyfikowanej w 1996 r. Międzynarodowej Konwencji o różnorodności biologicznej (podpisanej w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r.).

Działalność wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w latach 2000 - I półrocze 2003.

Przestrzeganie wymagań w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami.

Realizacja postanowień Konwencji Helsińskiej (II etap).

Likwidacja skutków klęski żywiołowej (huraganu) zaistniałej w lipcu 2002 r. na terenach leśnych zarządzanych przez Lasy Państwowe, ze szczególnym uwzględnieniem Puszczy Piskiej.

Transgraniczne przemieszczanie odpadów pomiędzy Polską a Rosją - Obwodem Kaliningradzkim.

Organizacja gospodarowania odpadami komunalnymi w dużych miastach.

ENVIRONMENT

Protection of sea shores.

Preparation for the implementation by Poland of the International Convention on Biodiversity, ratified in 1996, signed in Rio de Janeiro on 5 June 1992.

Activity of regional Funds for Environmental Protection and Water Management in 2000 - June 2003.

Observing the requirements in the international trade in waste.

Implementation of the Helsinki Convention (II stage).

Recovering from the July 2002 tornado in the *Puszcza Piska* forest areas administered by the National Forests enterprise.

Cross-border movement of waste between Poland and the Russian Federation - the Kaliningrad Region.

Management of municipal waste in big cities.

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Finansowanie utrzymania dróg krajowych ze środków specjalnych.

Budowa autostrad w Polsce.

Zarządzanie drogami publicznymi na skrzyżowaniach z liniami kolejowymi.

Realizacja zadań przez administrację rządową w zakresie regulacji rynku usług telekomunikacyjnych.

ZDROWIE

Restrukturyzacja i przekształcenia systemowe w ochronie zdrowia.

Sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Funkcjonowanie systemu tworzenia wykazu leków refundowanych.

Realizacja świadczeń zdrowotnych w zakresie wszczepiania endoprotez stawu biodrowego.

Realizacja przez wojewodów zadań w zakresie rejestracji i kontroli zakładów opieki zdrowotnej w świetle prawidłowości ich funkcjonowania.

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Financing of the maintenance of state roads from special funds.

Construction of motorways in Poland.

Administration of public roads' intersections with railroads.

Government activity for regulating the telecommunications market.

HEALTH

Restructuring and systemic transformations in the health care system.

Preventive and current supervision by the State Sanitary Inspection.

Development of the list of reimbursable pharmaceuticals.

Hip replacements.

Voivods' activity in registering and inspecting health-care institutions.

ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE

Funkcjonowanie zakładów pracy chronionej zajmujących się ochroną mienia i dozorem.

Prawidłowość stosowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ulg w pobieraniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego.

Organizacja i finansowanie kształcenia osób niepełnosprawnych w szkołach publicznych.

SOCIAL SECURITY

Institutes of protected employment dealing with property protection.

Application of allowances on social insurance contributions by the Social Insurance Institution (ZUS).

Organising and financing of disabled persons' education in state schools.

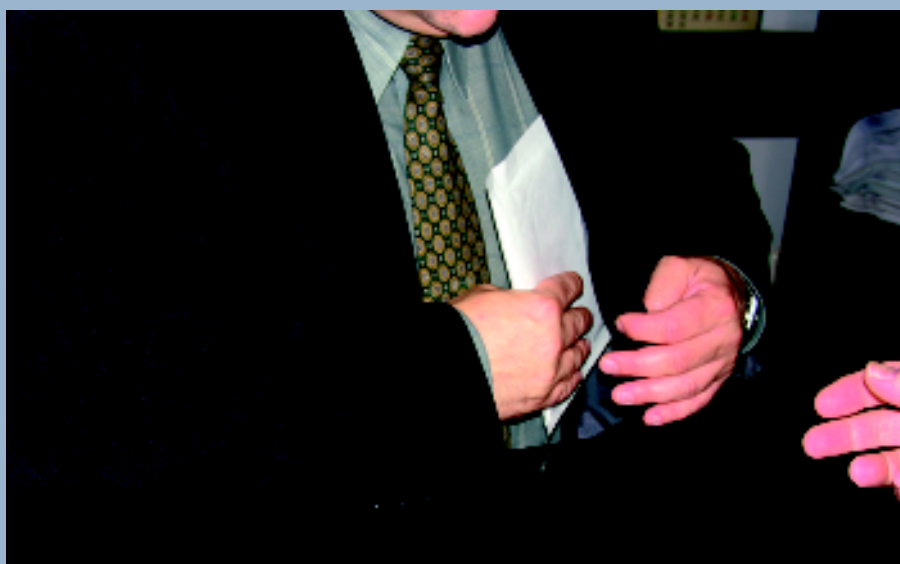
ZAPOBIEGANIE KORUPCJI

Zagrożenie korupcją w świetle badań kontrolnych Najwyższej Izby Kontroli przeprowadzonych w roku 2003.

PREVENTING CORRUPTION

Corruption risk in the light of the NIK 2003 audits.

W ostatnich latach NIK prowadzi intensywne prace nad unowocześnianiem kontroli państwowej. Rozwijana jest zwłaszcza metodyka przeprowadzania kontroli, w której wykorzystywany jest wieloletni, bogaty dorobek własny Izby oraz rozwiązania metodyczne stosowane przez najwyższe organy kontroli innych krajów. Działając zgodnie z przyjętym w 2002 r. dokumentem programowym - *Strategią Najwyższej Izby Kontroli* i realizując jej szczegółowe założenia, opracowano standardy kontroli NIK oraz szczegółowe wytyczne ich stosowania, które weszły w skład *Podręcznika kontrolera*. Ma on charakter dokumentu otwartego, stale uzupełnianego i doskonalonego. Składa się z dwóch części. Pierwsza określa generalia prawne i metodyczne odnoszące się do wszystkich kontroli. W drugiej zamieszczono wytyczne metodyczne, pomocne przy określaniu tematyki i metodyki kontroli w ważniejszych obszarach, będących przedmiotem kontroli NIK. Opisanie w podręczniku zasady i procedury prowadzenia kontroli są w pełni dostosowane do wymogów międzynarodowych, obowiązujących w Unii Europejskiej.

Za swoją misję Izba uznała dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej. Obiektywnie przeprowadzając kontrole i rzetelnie informując o ich wynikach, NIK wspiera organy administracji publicznej w realizowanych przez nie zadaniach, a zarazem upowszechnia wiedzę na ten temat w społeczeństwie.

Duże znaczenie w doskonaleniu działalności Izby ma kształtowanie etosu służby publicznej wśród jej pracowników, zapewnienie im warunków stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i indywidualnego rozwoju. Przyjęta polityka kadrowa reguluje zasady naboru kandydatów do pracy w Izbie, określa zasady wynagradzania, awansowania, doskonalenia zawodowego pracowników, jak również kryteria oceny ich przydatności i reguły odpowiedzialności dyscyplinarnej. Realizując standardy polityki kadrowej, w 2003 r. wprowadzono nowe zasady naboru do pracy na stanowiska kontrolerskie. Mają one na celu zapewnienie dopływu kadry posiadającej odpowiednie kwalifikacje zawodowe i pożądane cechy osobowościowe. Nabór prowadzony jest na podstawie publicznego ogłoszenia w drodze otwartego postępowania kwalifikacyjnego. Kierując się potrzebą efektywnego wykorzystania zasobów kadrowych, a także w celu stworzenia pracownikom możliwości dalszego rozwoju zawodowego, wdrożono zasady rekrutacji wewnętrznej, w tym tryb przeprowadzania konkursów na stanowiska doradców, wicedyrektorów i dyrektorów jednostek organizacyjnych NIK.

Dążąc do zwiększenia przydatności wyników kontroli w procesie decyzyjnym w sektorze publicznym, ustalono zasady współdziałania z komisjami sejmowymi. Za realizację tego zadania odpowiedzialni są dyrektorzy departamentów, we współpracy z doradcami Prezesa NIK, stale uczestniczącymi w posiedzeniach komisji sejmowych. NIK podjęła też inne działania służące zwiększeniu użyteczności wyników kontroli. Jej zadaniem jest bowiem propagowanie dbałości o porządek prawny, odpowiedzialności i dobrych praktyk zarządzania w sektorze publicznym.

W 2004 r. zakończono prace nad *Strategią Informatyzacji NIK*. W dokumencie tym uwzględniono tendencje technologiczne i kierunki rozwoju systemów informatycznych, a także doświadczenia w dotychczasowym wdrażaniu i użytkowaniu narzędzi informatycznych. Za jeden z podstawowych jej celów uznano szersze wykorzystanie różnorodnych narzędzi informatycznych w procesie kontrolnym.

In recent years the NIK has put a lot of effort to further modernise its audit work. Our first concern has been auditing methodology, where we have combined our own broad experience and that of other SAIs. In line with the 2002 Strategy of the Supreme Chamber of Control we have developed our own auditing standards and detailed guidelines for their implementation, which have been included in our Auditor's Manual. The Manual is an open document, updated and improved on a regular basis. It is made up of two parts: Part 1 describing the legal and methodological framework related to all of our audit work, and Part 2 comprising methodological guidelines in major areas of our audit work. The audit rules and procedures contained in the Manual are fully consistent with EU international requirements.

The NIK mission is to contribute to efficiency and effectiveness of the public service. By way of delivering objective audit research and informing on audit results, we have supported the public administration's activity, and at the same time promoted knowledge on public activity.

Fostering public service values with our staff and providing them with possibilities of continuous professional and individual development has also added to our work quality. Our human resources policy defines the rules for recruitment, remuneration, promotion and professional development, as well as the criteria for the staff's assessment and scope of responsibility. In 2003, new rules for auditors' recruitment were adopted. They aim to ensure that candidates of relevant professional and interpersonal skills are recruited. Free posts are advertised publicly and open competitions are held. We have also adopted rules for internal recruitment for advisors, deputy directors and directors, in order to use our human resources effectively and to provide our staff with new channels of promotion.

We have also strived to increase our audit results' impact in decisions made in the public sector, and so we have adopted a policy for cooperation with Sejm committees. Department Directors, and also Advisors to the NIK President routinely taking part in Sejm committees' sessions, have been made responsible for that. We have taken other action for increasing the impact, as our mandate comprises also promoting the legal order, accountability and good management practice in the public sector.

In 2004, the NIK's IT Strategy was adopted. The document takes into account modern trends and directions of IT development, as well as our experience in introducing and utilising IT tools. One of the basic goals is to use more various IT tools in the audit process.

Pracownicy NIK

The NIK employees

Pracownicy wykonujący lub nadzorujący czynności kontrolne - oprócz wyższego wykształcenia - muszą mieć obywatelstwo polskie, pełną zdolność do czynności prawnych, korzystać z pełni praw publicznych, nie być karanymi za przestępstwo popełnione z winy umyślnej. W 2004 r., podobnie jak w latach poprzednich, przeważali wśród nich pracownicy legitymujący się wykształceniem prawniczym i administracyjnym oraz ekonomicznym, stanowiąc ponad połowę zatrudnionych. Pozostali są specjalistami z różnorodnych dziedzin, co jest niezbędne ze względu na fakt, że Izba kontroluje praktycznie wszystkie obszary działalności organów państwa.

W 2004 r. stosowano w NIK, wprowadzone rok wcześniej na podstawie publicznego ogłoszenia, nowe zasady naboru kandydatów do pracy na stanowiska kontrolerskie. Zgodnie ze standardami polityki kadrowej, kandydaci na kontrolerów powinni wykazywać się ponadprzeciętną wiedzą i umiejętnościami oraz niezbędnym doświadczeniem zawodowym. Nabór prowadzony jest w drodze otwartego postępowania kwalifikacyjnego o charakterze konkursowym. W ub.r. wprowadzono także zasadę obsady stanowisk dyrektorów i wicedyrektorów jednostek organizacyjnych w drodze konkursu; przeprowadzony został tzw. nabór wewnętrzny dla pracowników NIK na stanowiska związane z nadzorowaniem lub wykonywaniem czynności kontrolnych.

Średnie zatrudnienie w NIK w 2004 r. wyniosło 1.657 etatów.

NIK auditors and audit managers (directors, deputy directors and advisors) must be Polish citizens with a degree, full legal capacity and civil rights, and with no criminal record for deliberate crimes. In 2004, like before, the majority would be graduates of law, administration or economics faculties. The others would have various educational backgrounds, which is necessary, as the NIK audit work covers practically all areas of the state. 2004 was the first year to see the new rules of recruitment, adopted in 2003, applied. According to our HR Policy Standards candidates for auditors should have outstanding knowledge and skills, as well as necessary professional experience. The recruitment has a form of open competitions.

Last year new rules of recruitment were introduced for directors, deputy directors and advisors who are now also recruited in competitions, but internal ones.

In 2004, the average number of staff was 1,657.

Aplikacja kontrolerska i szkolenia

NIK audit training and other training

Gwarancją wysokiego standardu pracy kontrolerów NIK jest ich profesjonalizm. Do wykonywania i nadzorowania czynności kontrolnych, nowo zatrudnionych pracowników NIK przygotowuje teoretyczne i praktyczne szkolenie prowadzone w ramach aplikacji kontrolerskiej. W trakcie 400 godzin wykładów, seminariów i ćwiczeń, aplikanci nabywają umiejętności dokumentowania ustaleń kontroli, sporządzania podstawowych dokumentów w postępowaniu kontrolnym, posługiwanie się odpowiednim instrumentarium prawnym. Poznają też podstawy rachunkowości, zaznajamiają się z analizą i badaniem bilansu, sprawozdawczością, wybranymi zagadnieniami ekonomii i systemu gospodarczego, kontrolą finansową i audytem. Program szkolenia aplikacyjnego obejmuje także wybrane problemy z niektórych gałęzi prawa (w tym zarys prawa Unii Europejskiej), elementy informatyki przydatne w postępowaniu kontrolnym.

W 2004 r. w szkoleniu aplikacyjnym uczestniczyło 173 pracowników NIK oraz 13 osób zatrudnionych w komórkach kontrolnych urzędów administracji rządowej i samorządowej.

Pracownicy NIK uczestniczyli także w szkoleniach specjalistycznych dotyczących wybranych dziedzin wiedzy - m.in. prawa Unii Europejskiej, relacji między prawem krajowym i wspólnotowym, rachunkowości budżetowej, kontroli i audytu wewnętrznego. Zaznajamiali się też z prawną regulacją umów w obrocie gospodarczym, działalnością spółek prawa handlowego, funkcjonowaniem Unii Europejskiej, z uwzględnieniem wykorzystania i rozliczania funduszy unijnych. Formami stałego doskonalenia zawodowego były m.in.: studia doktoranckie i podyplomowe, aplikacje w zawodach prawniczych, nauka języków obcych, a także staże zagraniczne w najwyższych organach kontroli innych państw oraz w Europejskim Trybunale Obrachunkowym.

In the NIK we consider our staff's proficiency the best guarantee for our work's quality. All auditors and audit managers have to complete the specially-designed NIK Audit Training.

400 hours of the Training cover among others the following areas: audit evidence, audit files, audit legal framework, accountancy, balance performance, financial reporting, elements of economics and economic systems, financial controls and audit, IT audit tools, elements of law (incl. EU law).

In 2004, 173 of our staff, as well as 13 persons from audit and control units of the central and local government attended the Training.

In 2004, in the NIK we also held a number of various seminars: for example on the EU law, on the relation between the national and European law, on budgetary accountancy, on internal control and audit, on business contracts regulations, on the functioning of the EU and its funds. Some of our staff attended post-graduate and PhD courses or completed different forms of legal practice, many learnt languages, and some also participated in internships in foreign SAIs, and in the European Court of Auditors.

Współpraca z Sejmem

Izba jest naczelnym organem kontroli państwowej, podlega Sejmowi RP i działa na zasadach kolegialności. Uznanie NIK za naczelny organ kontroli państwowej oznacza, że Izba jest wyodrębnionym funkcjonalnie organem państwowym, pełniącym wiodącą rolę w realizacji zadań kontrolnych w państwie, a ustalenia, oceny, uwagi i wnioski prezentowane przez NIK mogą być weryfikowane tylko w postępowaniu prowadzonym przez ten organ. Nawet Sejm RP, któremu Izba podlega, nie ma uprawnień do dokonywania w tym zakresie jakichkolwiek zmian.

Podstawowe zadanie Najwyższej Izby Kontroli, jako naczelnego organu kontroli państwowej podlegającego Sejmowi, polega na dostarczaniu wiedzy o stanie państwa, w tym finansów publicznych.

W ustawie o NIK wymienione zostały dokumenty, które Izba jest zobowiązana przedkładać Sejmowi. Są to:

- analiza wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej,
- opinia w przedmiocie absolutorium dla Rady Ministrów,
- informacje o wynikach kontroli zleconych przez Sejm lub jego organy,
- informacje o wynikach kontroli przeprowadzanych na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów oraz innych ważniejszych kontroli,
- wnioski w sprawie rozpatrzenia przez Sejm określonych problemów związanych z działalnością organów wykonujących zadania publiczne,
- wystąpienia zawierające zarzuty wynikające z kontroli, dotyczące działalności osób wchodzących w skład Rady Ministrów, kierujących urzędami centralnymi, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i określonych w ustawie o NIK instytucji państwowych o charakterze pozarządowym.

Prezes NIK lub wiceprezesi zobowiązani są do uczestniczenia w posiedzeniach Sejmu.

Bieżąca współpraca NIK z Sejmem dotyczy w szczególności uczestnictwa jej przedstawicieli w posiedzeniach komisji sejmowych, w trakcie których mogą oni zgłaszać uwagi do sprawozdań i informacji przedkładanych przez przedstawicieli rządu bądź inne osoby uczestniczące w posiedzeniu, a na żądanie komisji - udzielania wyjaśnień w sprawach kontroli przeprowadzanych przez Izbę. Przedstawiciele Izby wzięli udział w 1.072 posiedzeniach komisji i podkomisji (w 2003 r. - 874), prezentując wyniki przeprowadzonych kontroli, w szczególności kontroli wykonania budżetu państwa w 2003 r. Rozpatrując *Sprawozdanie z działalności NIK w 2003 r.* komisje sejmowe - w zakresie swojego działania - oceniły współpracę z poszczególnymi departamentami kontrolnymi NIK, wskazując na przydatność w pracach parlamentarnych przedkładanych przez Izbę materiałów.

Przedstawiciele NIK uczestniczyli też w pracach legislacyjnych prowadzonych w komisjach Sejmu RP, w tym w pracach komisji nadzwyczajnych powołanych do przygotowania projektów istotnych aktów normatywnych. Zgłaszali uwagi i przedstawiali stanowisko Izby, zarówno w sprawach poselskich inicjatyw ustawodawczych, jak i projektów rządowych wniesionych do Sejmu RP, szczególnie tych, do których Izba przedkładała uwagi na wcześniejszych etapach procesu legislacyjnego.

Spośród ważniejszych projektów aktów prawnych, do których NIK przedkładała swoje stanowisko, wymienić należy projekty ustaw: o swobodzie działalności gospodarczej, o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych i o zmianie ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Przedstawiciele NIK uczestniczyli ponadto w posiedzeniu Podkomisji Nadzwyczajnej powołanej do rozpatrzenia projektu ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Cooperation with the Sejm

The NIK is the Supreme Audit Institution, reporting to the Sejm, and acting in accordance with the principle of collegiate responsibility. The recognition of the NIK as the Supreme Audit Institution means that the NIK is a functionally separated state organ, with the leading role in performing audit tasks in the State. The NIK findings, evaluations, comments, and conclusions can be verified only in the course of its own procedures. Even the Sejm, to which the NIK reports, is not authorised to introduce any amendments in this respect.

The main task of the Supreme Chamber of Control (NIK) acting as the Supreme Audit Institution subordinate to the Sejm, is to provide information on the State's condition and on public finance.

According to the Act on the NIK, the NIK is obliged to submit to the Sejm the following documents:

- the analysis of the state budget execution and of the monetary policy guidelines,
- the opinion on the vote of discharge for the Council of Ministers,
- pronouncements on the results of audits ordered by the Sejm or its bodies,
- pronouncements on the results of audits conducted at the request of the President of the Republic of Poland, at the request of the Prime Minister and on the results of other important audits,
- recommendations to the Sejm with regard to particular problems concerning the activity of bodies performing public tasks,
- pronouncements containing objections to the activity of the members of the Council of Ministers, heads of central government offices, the President of the National Bank of Poland and non-governmental state institutions as listed in the Act on the NIK.

NIK President or Vice-Presidents are obliged to participate in the sessions of the Sejm.

Current co-operation with the Sejm concerns, in the first place, participation of NIK representatives in sessions of the Sejm, during which they can raise questions on reports and pronouncements submitted by government representatives or by other persons attending the session. At the request of the committee,

NIK representatives are obliged to provide explanations on NIK audits. In 2004, NIK representatives attended 1,072 (in 2003: 874) sessions of parliamentary committees and subcommittees and presented results of NIK audits, especially of those related to the execution of the state budget in 2003. While examining the Report on the NIK's activity in 2003, Sejm committees appreciated their co-operation with the NIK's audit departments, pointing to usefulness of the materials submitted by the NIK to parliamentary works.

NIK representatives also participated in legislative works conducted in Sejm committees, including extraordinary committees appointed to prepare bills of substantial normative acts. They raised questions and presented the NIK's stance both on legislative initiatives of MPs and on governmental projects submitted to the Sejm, especially on those which had been earlier commented on by the NIK.

Among the most significant legal acts on which the NIK presented its stand, the following bills should be mentioned: on freedom of economic activity, on responsibility for the breach of public finance discipline, on the amendments to the Act on limitations on economic activity of public officials and on amendments to other acts. Furthermore, NIK representatives attended the session of the Extraordinary Subcommittee appointed to examine the bill on the amendments to the Act on public turnover of securities.

Do maja 2004 r. działalność Izby w tej sferze koncentrowała się na przygotowaniu do funkcjonowania w warunkach zbliżającego się członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Realizacji tego celu służyła współpraca z organami kontroli krajów przystępujących i kandydujących do Unii oraz z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym. Po wstąpieniu Polski do Unii, NIK aktywnie działa w Komitecie Kontaktowym prezesów najwyższych organów kontroli UE i ETO, który powołany został w celu ułatwienia współpracy narodowych organów kontroli państw członkowskich i Trybunału.

NIK kontynuowała także współpracę z organizacjami zrzeszającymi najwyższe organy kontroli INTOSAI i EUROSAL, oraz z innymi instytucjami i organizacjami europejskimi. Utrzymywała także aktywne kontakty bilateralne i multilateralne. Do priorytetowych dziedzin współpracy międzynarodowej w 2004 r., podobnie jak i w latach poprzednich, należały: kontrola środowiska, funduszy unijnych i obronności, współpraca transgraniczna i regionalna, wymiana doświadczeń w zakresie doskonalenia i rozwoju standardów, metodyki kontroli i systemu szkoleń kontrolerów.

MIĘDZYNARODOWA ORGANIZACJA NAJWYŻSZYCH ORGANÓW KONTROLI - INTOSAI

W październiku 2004 w Budapeszcie odbył się XVIII Kongres INTOSAI. Uczestniczyli w nim szefowie najwyższych organów kontroli ze 135 krajów. Oprócz uczestnictwa w głównych sesjach plenarnych polska delegacja pod przewodnictwem Prezesa NIK wzięła udział w spotkaniach Komitetu INTOSAI ds. Informatyki, Grupy Roboczej INTOSAI ds. Kontroli Środowiska i spotkaniu szefów najwyższych organów kontroli należących do EUROSAL. Podczas spotkania Prezes NIK poinformował, że wniosek Izby dotyczący zorganizowania w 2008 r. w Polsce VII Kongresu EUROSAL, został formalnie przyjęty przez zarząd tej organizacji i będzie przedłożony VI Kongresowi EUROSAL w Bonn wiosną 2005 r.

Istotnym aspektem działalności NIK w ramach INTOSAI jest udział w pracach grup roboczych i komitetów. Izba jest członkiem zarządu Grupy Roboczej INTOSAI ds. Kontroli Środowiska i aktywnie uczestniczy w jej pracach. Przedstawiciele Izby uczestniczyli również w XIII spotkaniu Komitetu INTOSAI ds. Informatyki i seminarium na temat kontroli efektywności, które odbyły się w kwietniu ub.r. w Moskwie. Wzięli też udział w spotkaniu Grupy Roboczej INTOSAI ds. Kontroli Prywatyzacji w Bułgarii i posiedzeniu Grupy Roboczej INTOSAI ds. Standardów Kontroli na Węgrzech.

Until May 2004, the works of the Supreme Chamber of Control (NIK) concentrated on preparations for operating in the new reality, which was the forthcoming membership in the European Union. To achieve this, the NIK co-operated with Supreme Audit Institutions (SAIs) of accession and candidate countries, as well as with the European Court of Auditors (ECA). After the accession to the Union, the NIK has been an active participant in the Contact Committee of the Heads of the Supreme Audit Institutions of the EU and the ECA. The Committee has been established in order to facilitate co-operation of national supreme institutions of the EU member states and the ECA.

The NIK also continued its co-operation with INTOSAI and EUROSAI, as well as with various European institutions and organizations. The NIK was also developing bilateral and multilateral relations. Among the priorities of the NIK's international co-operation the following should be mentioned: environmental auditing, European funds and defence system auditing, transboundary and regional co-operation, as well as information exchange in the field of improvement of auditing standards, methodology and of the system of auditors training.

INTERNATIONAL ORGANIZATION OF SUPREME AUDIT INSTITUTIONS - INTOSAI

In October 2004 in Budapest, the 18th INTOSAI Congress took place. The Heads of Supreme Audit Institutions from 135 countries participated in the Congress. Apart from participating in main plenary sessions of the Congress, the Polish delegation, led by the NIK President, took part in the meetings of the INTOSAI Committee on IT, in the Working Group on Environmental Auditing and in the assembly of the Heads of EUROSAI member SAIs. During the meeting of EUROSAI, the NIK President announced that NIK's Board had formally adopted the motion on organizing the 7th EUROSAI Congress in 2008 in Poland and that the motion would be submitted to the 6th EUROSAI Congress in Bonn in spring 2005.

Participation in works of INTOSAI working groups and committees is an important element of NIK's activities. The NIK is a member of the Steering Committee and an active participant in the tasks of the INTOSAI Working Group on Environmental Auditing. Representatives of the NIK also attended the 13th meeting of the INTOSAI Committee on IT and the seminar on auditing effectiveness, which were organized in April last year in Moscow. NIK representatives also participated in the meeting of the INTOSAI Working Group on Privatization Auditing in Bulgaria and in the session of the INTOSAI Working Group on Auditing Standards organized in Hungary.

EUROPEAN ORGANIZATION OF SUPREME AUDIT INSTITUTIONS - EUROSAI

In 2004, similarly to previous years, the NIK actively participated in the works of EUROSAI. In March 2004, NIK experts participated in the II Meeting of the EUROSAI Working Group on IT organized in Switzerland, and in a training in Sophia, organized by the EUROSAI Training Committee and INTOSAI Development Initiative (IDI). In May 2004, during the seminar *Auditing in the 21st Century*, jointly prepared by the EUROSAI and OLACEFS in London, the NIK presented its experiences in e-government.

In September 2004, the NIK President attended the annual session of the EUROSAI Governing Board organized in Vilnius. The NIK presented the activities of the EUROSAI Working Group on Environmental Auditing whose works it has been co-ordinating since 1999. The Polish delegation also reported on the achievements of the Visegrad Group as well as on the Audit Quality Guidelines.

Furthermore, NIK representatives actively participated in the works of EUROSAI Training Committee. In November, a seminar on auditing customs and taxes was organized in the NIK's training centre in Goławice. Twenty-two representatives of Supreme Audit Institutions attended the seminar.

The NIK has been invited by the SAI of Germany, the Federal Court of Audit, to act as a reporter during the EUROSAI Congress in Bonn and to present one of the Congress subjects, namely „Audit of public revenues. Audit approaches and audit impact”. The NIK has been appointed to chair the working group responsible for preparing the session on the subject. In co-operation with the SAIs of Germany, France and Romania, the NIK prepared the principal paper, which was the basis for national papers submitted to the NIK by other EUROSAI members. All these papers have been used to prepare the discussion paper, which will serve as the starting point for a discussion during the Congress. NIK representatives have been also participating in the activities of the special Congress preparatory working group.

EUROPEJSKA ORGANIZACJA NAJWYŻSZYCH ORGANÓW KONTROLI - EUROSAL

W 2004 r., podobnie jak w ubiegłych latach, Izba aktywnie działała na forum EUROSAL. W marcu 2004 eksperci Izby wzięli także udział w II Spotkaniu Grupy Roboczej EUROSAL ds. Informatyki w Szwajcarii oraz w szkoleniu w Sofii, zorganizowanym wspólnie przez Komitet Szkoleniowy EUROSAL oraz IDI. W maju, na wspólnym seminarium EUROSAL-OLACEFS w Londynie zatytułowanej Audyt w XXI wieku, delegacja pod przewodnictwem Prezesa NIK zaprezentowała doświadczenia Izby nt. elektronicznej administracji (e-government).

We wrześniu 2004 r. Prezes NIK wzięły udział w dorocznym posiedzeniu zarządu, które odbyło się w Wilnie. Strona polska zaprezentowała działalność Grupy Roboczej EUROSAL ds. Kontroli Środowiska, której prace koordynuje od 1999 roku. Delegacja polska przedstawiła również osiągnięcia Grupy Wyszehradzkiej oraz Wytyczne jakości kontroli.

Ponadto przedstawiciele NIK uczestniczyli też aktywnie w pracach Komitetu Szkoleniowego EUROSAL. W listopadzie, w ośrodku NIK w Goławicach, odbyło się seminarium na temat kontroli ceł i podatków, w którym wzięły udział przedstawiciele 22 najwyższych organów kontroli.

NIK została zaproszona przez Federalną Izbę Obrachunkową Niemiec do pełnienia funkcji sprawozdawcy jednego z tematów Kongresu EUROSAL w Bonn: „Kontrola przychodów publicznych - podejścia kontrolne i wpływ kontroli” i przewodniczy grupie powołanej do przygotowania właściwej sesji tematycznej Kongresu. We współpracy z najwyższymi organami kontroli Niemiec, Francji i Rumunii Izba przygotowała obszerny referat wiodący (principal paper), który był podstawą dla referatów krajowych przekazanych następnie do NIK przez większość członków EUROSAL. Wszystkie te materiały były bazą do sporządzenia referatu, który będzie stanowił punkt wyjściowy dyskusji na kongresie (discussion paper). Przedstawiciele NIK biorą także udział w pracach grupy roboczej powołanej do przygotowania Kongresu.

WSPÓŁPRACA Z EUROPEJSKIM TRYBUNAŁEM OBRACHUNKOWYM

Następstwem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej jest prawne zobowiązanie NIK do współpracy w prowadzeniu przez ETO kontroli na terenie Polski. Relacje w tym zakresie istniały już wcześniej: od początku lat 90. Izba współdziałała z Trybunałem udzielając informacji i zapewniając asystę kontrolerów NIK w prowadzonych przez niego kontrolach wykorzystania pomocy przedakcesyjnej. W zeszłym roku dwóch kontrolerów NIK odbyło pięciomiesięczne staże w ETO. Przedstawiciele NIK brali też udział w seminarium na temat funkcjonowania Trybunału.

KOMITET KONTAKTOWY PREZESÓW NAJWYŻSZYCH ORGANÓW KONTROLI PAŃSTW UE I ETO

Komitet jest organem pomocniczym UE, który działa w celu ułatwienia współpracy narodowych organów kontroli państw członkowskich i ETO. Obejmuje ona przygotowywanie spraw przez grupy robocze złożone z ekspertów reprezentujących zainteresowane najwyższe organy kontroli, aprobowanie wyników pracy grup przez zebranie łączników reprezentujących wszystkie organy, a następnie podjęcie decyzji przez prezesów. Prezesi spotykają się raz w roku; ich spotkania są przygotowywane przez łączników. Doroczne zebranie Komitetu odbyło się w dniach 6-7 grudnia 2004 w Luksemburgu.

Najwyższe organy kontroli Malty, Polski i Węgier opracowały, przy udziale SIGMA i Trybunału Obrachunkowego Francji, Wytyczne jakości kontroli, zawierające zbiór zaleceń dotyczących bieżącej kontroli jakości postępowania kontrolnego, następczej oceny jakości, a także instytucjonalnych działań dla jej poprawy. Komitet zalecił stosowanie i popularyzację wytycznych i zobowiązał łączników do rozważenia możliwości kontynuowania działań w tym zakresie.

Na zebraniu Komitetu Prezes NIK przedstawił także informację o sposobie wyłaniania kandydatów na członków ETO w nowych państwach członkowskich, akcentując, iż w 5 państwach (Estonia, Łotwa, Polska, Słowenia i Węgry) istnieją przepisy regulujące, w całości lub części, procedurę wyłaniania takiego kandydata. Dotyczą one najczęściej obsadzania różnych stanowisk w instytucjach i komitetach UE, zwykle są wydane przez rząd - jest to albo ogólny regulamin rządu, do którego dodano postanowienia nt. sposobu wyłaniania kandydatów do

CO-OPERATION WITH THE EUROPEAN COURT OF AUDITORS

One of the consequences of Poland's accession to the European Union is a legal obligation to co-operate with the European Court of Auditors in its audits in Poland. This co-operation was started earlier, at the beginning of the 90s, when NIK auditors assisted the auditors of the Court in conducting audits of the utilization of pre-accession assistance. It should be also mentioned that last year two auditors from the NIK spent five months on internships in the ECA. NIK representatives also participated in a seminar devoted to the functioning of the ECA.

CONTACT COMMITTEE OF THE HEADS OF THE SUPREME AUDIT INSTITUTIONS OF THE EU AND THE ECA

The Committee is an auxiliary body of the EU whose main task is to facilitate co-operation of national audit institutions of EU member states and the European Court of Auditors. Its role is to co-ordinate activities of working groups consisting of experts representing SAIs concerned with a given issue, as well as to approve the results of the groups' achievements during meetings of liaison officers from all SAIs, followed by decisions taken by the SAI Heads. SAI Heads meet once a year and their meetings are prepared by the liaison officers. The annual Committee meeting was summoned in Luxembourg on 6-7 December 2004.

The SAIs of Malta, Poland and Hungary developed, with the participation of SIGMA and the French Court of Accounts, Audit Quality Guidelines, which comprise a set of recommendations concerning audit quality control and institutional activities aiming to improve it. The Committee recommendation was to implement and popularize the guidelines. Furthermore, the Committee obliged liaison officers to continue works in this matter.

At the Committee meeting, the NIK President reported on the procedure of appointing candidates for the ECA members in the new member states emphasizing that in five states (in Estonia, Latvia, Slovenia, Hungary and Poland) there were already regulations which, either completely or partially, determined this procedure. These regulations usually concern appointing candidates for posts in the European institutions and committees and are usually made by the government. In Poland, the procedure of public competition, based on competition procedures applicable to other posts in public administration, is used.

CO-OPERATION WITH OTHER EUROPEAN INSTITUTIONS AND ORGANIZATIONS

As the NIK is actively involved in activities directed towards preventing corruption, a NIK expert was invited to participate in the world's forum and symposium of the Organization of the Economic Co-operation and Development (OECD). They were devoted to preventing and combating corruption in the public sector, and were held in Paris in September and in November respectively.

At the end of September and the beginning of October 2004, a NIK representative participated in the annual conference of the European Evaluation Society. The NIK has been a member of the Society since 1994. Another NIK representative took part in the conference devoted to prevention and management of ecological disasters, which was organized by the European Parliament

CO-OPERATION WITH SUPREME AUDIT INSTITUTIONS OF ACCESSION AND CANDIDATE COUNTRIES

This co-operation aimed to adjust state auditing to functioning in the united Europe in compliance with generally accepted standards. Until May 2004, several meetings of the SAIs of accession and candidate countries were held; the last meeting took place in Riga at the end of March and at the beginning of April 2004.

In March 2004, the NIK hosted the heads of the SAIs of the Visegrad Group. The aim of the meeting was to discuss the rules and forms of co-operation within the Group (after the EU enlargement) as well as to discuss co-operation with other audit institutions. It was decided that the SAI Heads' meetings should be continued in the future. Organization of seminars for auditors was presented as one of the ways of co-operation.

In October, the NIK President was invited to another meeting of the Visegrad Group held in Štrebskie Pleso in Slovakia in which the Heads of Slovenian and Austrian SAIs also participated. The main topics of the meeting

instytucji europejskich, albo też odrębne uchwały rządu uzupełniające regulamin. W Polsce zastosowano procedurę konkursu publicznego wzorowaną na konkursach odbywanych dla innych stanowisk w służbie publicznej.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI EUROPEJSKIMI

Z uwagi na zaangażowanie Izby na rzecz przeciwdziałania korupcji, pracownik NIK, jako ekspert, został zaproszony do udziału w światowym forum i symposium Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) poświęconym zapobieganiu i zwalczaniu korupcji w sektorze publicznym, które zostały zorganizowane odpowiednio we wrześniu i listopadzie w Paryżu.

Na przełomie września i października 2004 przedstawiciel NIK uczestniczył w dorocznej międzynarodowej konferencji Europejskiego Stowarzyszenia Ewaluacji. Izba jest członkiem Stowarzyszenia od 1994 r. Przedstawiciel Izby brał także udział w konferencji zorganizowanej przez Parlament Europejski nt. zapobiegania i zarządzania w Europie ryzykiem klęsk ekologicznych pochodzenia naturalnego i technicznego.

WSPÓŁPRACA NAJWYŻSZYCH ORGANÓW KONTROLI KRAJÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH I KANDYDUJĄCYCH DO UNII EUROPEJSKIEJ

Współpraca ta miała na celu dostosowanie kontroli państwowej do funkcjonowania w zjednoczonej Europie, zgodnie z ogólnie przyjętymi standardami. Do maja 2004 r. odbyło się kilka spotkań najwyższych organów kontroli krajów przystępujących i kandydujących do UE: ostatnie w Rydze na przełomie marca i kwietnia 2004 r.

W marcu 2004 NIK była gospodarzem spotkania prezesów najwyższych organów kontroli Grupy Wyszehradzkiej. Gośćmi Prezesa NIK byli szefowie najwyższych organów kontroli Czech, Słowacji, Węgier i Słowenii. Celem spotkania było omówienie zasad i możliwych form współpracy w ramach grupy (po uzyskaniu członkostwa w Unii), a także z innymi organami kontroli. Postanowiono, iż spotkania prezesów będą kontynuowane. Jednym ze sposobów realizacji współpracy będzie organizowanie seminariów dla kontrolerów.

W październiku Prezes NIK uczestniczył w kolejnym spotkaniu grupy, które odbyło się na Słowacji. Do Štredského Plesa zaproszono również prezesów słoweńskiego Trybunału Obrachunkowego i austriackiej Izby Obrachunkowej. Zaprezentowano na nim doświadczenia we współpracy z ETO, omówiono realizację kontroli równoległych oraz zaakcentowano potrzebę wspierania państw starających się o członkostwo w UE. W grudniu kontrolerzy NIK wzięli udział w warsztatach dla przedstawicieli najwyższych organów kontroli państw Grupy Wyszehradzkiej oraz Austrii i Słowenii. Ich tematem było wykorzystanie w postępowaniu kontrolnym standardów INTOSAI. Warsztaty umożliwiły wymianę informacji dotyczących: planowania w procesie kontroli, analizy ryzyka, systemów kontroli wewnętrznej, kontroli systemów informatycznych, doboru próby, kontroli wykonania zadań oraz zapewnienia jakości w kontroli.

WSPÓŁPRACA Z MIĘDZYNARODOWĄ RADĄ AUDYTORÓW NATO

Od chwili wstąpienia Polski do NATO Izby współdziała z Międzynarodową Radą Audytorów NATO. W zeszłym roku przedstawiciele NIK wzięli udział w dorocznym spotkaniu Rady w Brukseli, podczas którego omówiono roczne sprawozdania z jej działalności oraz możliwość współpracy pomiędzy Radą Audytorów i najwyższymi organami kontroli państw NATO.

were: experiences in co-operation with the ECA, performance of parallel audits and the need for supporting the countries applying for membership in the EU. In December, NIK auditors took part in the workshops designed for representatives of the SAIs of the Visegrad Group and of Austria and Slovenia. The main subject of these workshops was the utilization of INTOSAI standards in auditing. Participants in the workshops had an opportunity to exchange information on audit planning, risk analysis, systems of internal control, IT systems auditing, audit sampling, performance audits and quality management in auditing.

CO-OPERATION WITH THE INTERNATIONAL BOARD OF AUDITORS FOR NATO

Since Poland joined NATO, the Supreme Chamber of Control has been co-operating with the International Board of Auditors for NATO. Last year, NIK representatives participated in the annual meeting of the Board in Brussels where annual reports on the Board's activities were discussed. The meeting also touched upon the question of the opportunities for the Board's co-operation with the SAIs of NATO members.

BILATERAL AND MULTILATERAL RELATIONS

The NIK President took part in meetings with the Heads of national audit institutions of Bulgaria, China, Mongolia, Portugal, Romania, Ukraine and the United Kingdom.

During the annual meeting of the Heads and representatives of Supreme Audit Institutions of the Nordic and Baltic states organized in September 2004 in Vilnius, the Polish delegation presented the methods and tools supporting audit procedures together with their practical use, as well as tools supporting archiving and reporting.

Bilateral and multilateral co-operation was also realized through study visits, joint seminars and trainings, as well as parallel audits. Experts from the United Kingdom and from Poland met twice. In June they discussed questions connected with defence auditing. In December, during the meeting in Kraków, they debated on the results of the audit of hip replacements, prepared by the Regional Office of the NIK in Kraków with the use of the experiences of the UK NAO.

Thanks to the positive outputs of the joint rotation audit of the Multinational North-East Corps in Szczecin, carried out by the SAIs of Denmark, Germany and Poland, it was possible to establish co-operation with the National Audit Office of Lithuania in the field of defence auditing. In June 2004, representatives of the SAIs of Denmark, Lithuania and Poland met in Vilnius where the main directions of future co-operation were discussed.

In the framework of co-operation agreement, NIK representatives made two visits to the Accounts Chamber of Ukraine. They presented the NIK's experience in the implementation of modern audit methodology concerning, among others, state budget execution auditing and audit sampling. During these visits, joint audits were also planned. They concerned audits of anti-flood protection systems in the Carpathian Region and audits of the implementation of land development plans in the field of modernization and construction of border crossings.

In November, NIK representatives conducted the training for auditors from the Court of Accounts of Romania on audit methodology, performance audits and on international parallel audits in the field of environmental protection. The Romanian party showed its willingness to further co-operate with the NIK in the field of improving audit methodology.

NIK auditors also participated in international seminars, conferences and trainings devoted to internal control,

KONTAKTY BILATERALNE I MULTILATERALNE

Prezes NIK uczestniczył w spotkaniach z szefami narodowych organów kontroli Bułgarii, Chin, Mongolii, Portugalii, Rumunii, Ukrainy i Wielkiej Brytanii.

Podczas dorocznego spotkania szefów i przedstawicieli najwyższych organów kontroli państw nordyckich i nadbałtyckich we wrześniu 2004 w Wilnie, delegacja polska przedstawiła metody i narzędzia wspomagające postępowanie kontrolne, a także ich praktyczne zastosowanie, jak również narzędzia wspomagające dokumentowanie ustaleń i prowadzenie sprawozdawczości.

Bilateralna i multilateralna współpraca międzynarodowa realizowana była również na szczeblu roboczym, przez służące wymianie doświadczeń wizyty studyjne, wspólne seminaria i szkolenia, a także kontrole równoległe. W tym celu eksperci z Polski i Wielkiej Brytanii spotykali się dwukrotnie: w czerwcu omawiali zagadnienia związane z kontrolą obronności, natomiast w grudniu - w Krakowie - dyskutowali o wynikach prowadzonej przez miejscową delegaturę kontroli przeszczepów stawu biodrowego, którą przygotowano z wykorzystaniem doświadczeń strony brytyjskiej.

Pozytywne doświadczenia najwyższych organów kontroli Danii, Niemiec i Polski w prowadzeniu wspólnej kontroli rotacyjnej Wielonarodowego Korpusu Północno-Wschodniego w Szczecinie umożliwiły nawiązanie współpracy w dziedzinie kontroli obronności z Narodowym Urzędem Kontroli Litwy. W czerwcu 2004 przedstawiciele najwyższych organów kontroli Danii, Litwy i Polski spotkali się w Wilnie, gdzie omówiono podstawowe kierunki przyszłej współpracy.

Realizując umowę o współpracy, przedstawiciele NIK dwukrotnie gościli w Izbie Obrachunkowej Ukrainy. Zaprezentowali doświadczenia Izby we wdrażaniu nowoczesnej metodyki kontroli, m.in. dotyczącej kontroli wykonania budżetu państwa, z uwzględnieniem doboru próby. Uzgodniono też plany wspólnych kontroli: zabezpieczeń przeciwpowodziowych w Regionie Karpackim i ich skuteczności oraz realizacji programów i planów zagospodarowania granicy państwowej w zakresie modernizacji i budowy drogowych przejść granicznych.

W listopadzie przedstawiciele NIK przeprowadzili dla kontrolerów z Trybunału Obrachunkowego Rumunii szkolenie dotyczące metodyki kontroli, kontroli wykonania zadań oraz międzynarodowych kontroli równoległych w dziedzinie ochrony środowiska. Strona rumuńska wyraziła chęć dalszej współpracy z Izba w celu doskonalenia metodyki kontroli.

Kontrolerzy NIK uczestniczyli także w międzynarodowych seminariach, konferencjach i szkoleniach na temat kontroli wewnętrznej, kontroli wykonania zadań, kontroli z użyciem technik informatycznych oraz w spotkaniu grupy roboczej ds. podręcznika kontroli.

W 2004 r. w NIK złożyli wizyty robocze szefowie regionalnych izb obrachunkowych Austrii, zastępca szefa Trybunału Obrachunkowego Rio Grande de Sul (Brazylia) oraz delegacje z Ministerstwa Kontroli Chińskiej Republiki Ludowej i Narodowego Urzędu Kontroli Wietnamu.

W minionym roku Bank Światowy zwrócił się do NIK z prośbą o nawiązanie bliższej współpracy w zakresie audytu finansowego oraz zamówień publicznych. Postanowiono, że Izba przeprowadzi audyt wykorzystania środków pochodzących z tego banku. W związku z tym w 2005 r. NIK zaplanowała przeprowadzenie kontroli dotyczących wykorzystania środków pożyczki Banku Światowego przeznaczonej na restrukturyzację zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego oraz likwidację kopalń.

Od kilku już lat przykładami efektywnej współpracy transgranicznej są działania podejmowane przez NIK i Narodowy Urząd Kontroli Słowacji. W 2004 roku kontrolerzy z delegatur NIK w Krakowie i Rzeszowie przeprowadzili, wspólnie ze słowackimi kolegami, kontrolę wykorzystania środków Funduszy PHARE CBC w zakresie współpracy przygranicznej Polski i Słowacji w latach 2000-2003.

International cooperation

performance audits, audits done with the use of IT technologies and in the meeting of the working group on audit manuals.

In 2004, the heads of Austrian regional Courts of Audit, the Vice-President of the Federal Court of Accounts of Brazil and delegations from the Ministry of Supervision of the People's Republic of China and the SAI of Vietnam paid working visits to the NIK.

Speaking of international co-operation, it should be also stressed that last year the World Bank approached the NIK with an offer of closer co-operation in the field of financial audit and public procurement. It was decided that the NIK would audit the utilization of the World Bank's resources. Thus, the NIK has planned to carry out in 2005 audits of the utilization of the finances coming from the World Bank's loan on restructuring of employment in coal mines and on mines closure.

The NIK has been also active in transboundary co-operation. A good example to recall at this point is its effective co-operation with the Supreme Audit Office of Slovakia. Last year, auditors from Regional Offices of the NIK in Kraków and Rzeszów, with the participation of their Slovak colleagues, performed the audit of the utilization of PHARE CBC resources in the field of cross-border co-operation of Poland and Slovakia in the years 2000-2003.

Europejskie Seminarium Kontroli Środowiska na temat kontroli bioróżnorodności i ochrony przyrody, 2-5 listopada 2004 r. Sofia, Bułgaria.

Organizatorami seminarium była Najwyższa Izba Kontroli - Koordynator Grupy Roboczej EUROSAL ds. Kontroli Środowiska oraz Narodowy Urząd Kontroli Bułgarii. Mirosław Sekuła - Prezes NIK dokonał oficjalnego otwarcia seminarium. Wzięły w nim udział delegacje 30 krajów europejskich, członków Grupy Roboczej.

The European Environmental Seminar on Biodiversity and Nature Protection, Sofia, Bulgaria, 2-5 November 2004. The Supreme Chamber of Control of the Republic of Poland, the Coordinator of the EUROSAL Working Group on Environmental Auditing and the National Audit Office of the Republic of Bulgaria organised the seminar. Mr Mirosław Sekuła, The NIK President, officially opened the seminar. Delegates from 30 Group members SAIs participated in the seminar.

Najwyższa Izba Kontroli od ponad pięciu lat sprawuje funkcję Koordynatora Grupy Roboczej EUROSAI ds. Kontroli Środowiska, utworzonej rezolucją IV Kongresu EUROSAI w Paryżu w 1999 r. Koordynator Grupy, wspierany przez Subkoordynatorów Regionalnych, tj. Najwyższe Organy Kontroli (NOK) z: Holandii, Norwegii, Rumunii, Francji i Malty oraz Federacji Rosyjskiej, podjął szereg inicjatyw mających na celu włączenie NOK krajów europejskich do prac Grupy, w szczególności w zakresie inicjowania i prowadzenia międzynarodowych równoległych kontroli środowiska oraz wymiany informacji, dotyczących wyników kontroli poprzez organizowanie seminariów i spotkań członków Grupy.

Działalność w ramach prac Grupy Roboczej EUROSAI ds. Kontroli Środowiska

- Zorganizowanie przez NIK w Sofii, w dniach 3-4 listopada 2004 r., wspólnie z NOK Bułgarii trzeciego spotkania członków Grupy Roboczej EUROSAI ds. Kontroli Środowiska, połączonego z seminarium *Kontrola bioróżnorodności i ochrony przyrody*.

Podczas spotkania Grupy przyjęto dwa dokumenty: *Strategia działania Grupy w latach 2005-2007* oraz *Plan komunikacji* (w ramach Grupy jak i z organizacjami zewnętrznymi). Zapoznano się również z wynikami dwóch ankiet, przeprowadzonych przez NIK w 2004 r.: *Uczenie się poprzez praktyczne działania* oraz *Doświadczenia i opinie na temat opracowywania raportu końcowego z międzynarodowych kontroli środowiska*.

W trakcie seminarium przedstawiciele NIK zaprezentowali dwa wystąpienia, dotyczące kontroli w zakresie wdrażania postanowień Konwencji o różnorodności biologicznej podpisanej w Rio de Janeiro w 1992 r. oraz wdrażania sieci NATURA 2000 w Polsce.

- Zorganizowanie spotkania Koordynatora Grupy z Subkoordynatorami Grupy Roboczej, które odbyło się 5 listopada 2004 r. w Sofii. Dokonano podsumowania działalności Grupy w 2004 r. oraz przyjęto *Plan pracy na 2005 r.* i *Strategię działania Grupy na lata 2005-2007*. Ponadto, uzgodniono tematykę kolejnego seminarium Grupy, którego organizacja planowana jest na wrzesień 2005 r., w Wiedniu. Jego tematyka obejmować będzie wyniki kontroli w zakresie gospodarki odpadami, zanieczyszczenia powietrza oraz wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. Ustalono także sposób prezentacji dotychczasowego dorobku Grupy Roboczej, podczas VI Kongresu EUROSAI w Bonn, w dniach 30 maja - 2 czerwca 2005 r.

Działalność w ramach prac Grupy Roboczej INTOSAI ds. Kontroli Środowiska

- Udział w III Posiedzeniu Komitetu Sterującego Grupy Roboczej INTOSAI ds. Kontroli Środowiska, które odbyło się w dniach 2-4 lutego 2004 r. w Limie, Peru. Organizatorem posiedzenia był NOK Kanady - przewodniczący Grupy Roboczej INTOSAI ds. Kontroli Środowiska, natomiast gospodarzem posiedzenia NOK Peru. Celem posiedzenia Komitetu Sterującego, którego NIK jest członkiem od 2001 r., było opracowanie projektu *Planu Pracy Grupy INTOSAI na lata 2005-2007*. NIK zgłosiła udział w pracach zespołów powołanych do realizacji w ww. okresie następujących dokumentów Grupy: *W kierunku kontroli bioróżnorodności, Ewaluacja i trendy w kontrolach środowiska* oraz *Ocena wdrażania postanowień Światowego Szczytu Ziemi na temat Zrównoważonego Rozwoju - doświadczenia NOK*.
- Udział, w gronie ponad 50 przedstawicieli NOK z krajów całego świata, w IX spotkaniu członków Grupy Roboczej INTOSAI ds. Kontroli Środowiska, które odbyło się w dniach 30 maja - 3 czerwca 2004 r. w Brasílii, Brazylii. Podczas spotkania dokonano wymiany informacji w zakresie realizowanych kontroli środowiska, przyjęto priorytety działania oraz *Plan Pracy Grupy na lata 2005-2007*. W wyniku dokonanych uzgodnień NIK, wspólnie z NOK Holandii, zobowiązały się do wypracowania projektu dokumentu *Współpraca między NOK - wskazówki i przykłady*. Dokument ten bazować będzie na doświadczeniach z realizacji międzynarodowych kontroli środowiska.
- Udział przedstawicieli NIK w *Międzynarodowej konferencji dotyczącej kontroli środowiska*, zorganizowanej po spotkaniu członków Grupy Roboczej INTOSAI w Brazylii. Podczas sesji poświęconej podejściu NOK do kontroli realizacji zobowiązań Światowego Szczytu Ziemi w Johannesburgu, NIK przedstawiła wystąpienie nt. działań Polski na rzecz realizacji zobowiązań Szczytu Ziemi i wyzwań stawianych w tym zakresie przed Izłą.

For over five years now the NIK has performed the function of Coordinator of the EUROSAI Working Group on Environmental Auditing, which was established by Resolution of IV EUROSAI Congress, held in 1999 in Paris. In that period EUROSAI WGEA Co-ordinator, supported by Regional Sub-Coordinators, i.e. the Supreme Audit Institutions of the Netherlands, Norway, Rumania, France and Malta, and the Russian Federation took up a number of initiatives aimed at encouraging the SAIs of European countries to pursue Group work, in particular by way of initiating and performing international parallel environmental audits and exchanging information on audit findings by way of holding Seminars and Group members' meetings.

Activities pursued under the EUROSAI WGEA

- Joint holding of the 3rd EUROSAI WGEA Members' Meeting combined with the Seminar on Biodiversity and Nature Protection Auditing, by the Supreme Chamber of Control and the SAI of Bulgaria on 3 and 4 November 2004 in Sofia, Bulgaria.

At the Group meeting two documents were adopted, i.e. 2005 - 2007 Group Strategy and Communications Plan (to cover exchanges both inside the Group and with external bodies). Results of the two questionnaires titled Learning by Doing and Joint Audit Reports (Experiences Connected with Developing Final Reports on International Environmental Audits) circulated by the NIK in 2004, were also presented.

In the course of the Seminar the NIK representatives delivered two presentations on auditing implementation of provisions of the Convention on Biodiversity, signed in Rio de Janeiro in 1992, and of Designing the NATURA 2000 Network in Poland.

- Holding a Meeting with EUROSAI WGEA Regional Sub-Coordinators on 5 November 2004 in Sofia. The meeting provided an opportunity to summarize 2004 EUROSAI WGEA activity, and adopt 2005 Work Plan. On top of the above, agreement was reached on the thematic scope of the subsequent EUROSAI WGEA Seminar, planned to take place in September 2005 in Vienna to cover Waste, Air Pollution and Use of Energy from Renewable Sources, as well as on the way to present the EUROSAI WGEA achievements at VI EUROSAI Congress scheduled to take place between 30 May and 3 June 2005 in Bonn.

Activities pursued under the INTOSAI WGEA

- Participation in III Session of the INTOSAI WGEA Steering Committee, which took place between 2 and 4 February 2004 in Lima, Peru. The SAI of Canada as the President of the INTOSAI WGEA, organized the meeting hosted by the SAI of Peru. The aim of the Steering Committee meeting, where the NIK had been member since 2001, was to develop 2005 - 2007 INTOSAI WGEA Work Plan. The NIK volunteered to join in works to be pursued in this period by teams set up to develop the following Group documents: *Moving Towards Auditing Biodiversity*, *Evaluation and Trends in Environmental Auditing* and *Reviewing the Implementation of World Summit on Sustainable Development Commitments - Exploring SAIs Experiences*.
- Among representatives of over 50 SAIs from all over the world, participation in IX INTOSAI WGEA Members' Meeting which was held between 30 May and 3 June 2004 in Brasilia, Brazil. The meeting provided an opportunity to exchange information on environmental audits pursued, and adopt priorities for action along with 2005 - 2007 INTOSAI WGEA Work Plan. In consequence of agreements reached, the NIK along with the SAI of the Netherlands volunteered to develop the document titled Cooperation between SAIs - tips and examples. The document is to stem from experiences collected on performance of international environmental audits.
- Participation by NIK representatives in the International Conference on Environmental Auditing, which followed the INTOSAI WGEA Members' Meeting in Brazil. At the session devoted to the SAIs' approaches to the World Summit on Sustainable Development the NIK delivered a presentation on actions taken by Poland towards implementing commitments assumed at the Summit and the ensuing challenges faced by the NIK.

Upublicznianie wyników kontroli

Podawanie do wiadomości publicznej wyników kontroli NIK jest wypełnieniem konstytucyjnego prawa obywateli do informacji o funkcjonowaniu organów administracji i instytucji publicznych oraz działalności osób pełniących funkcje publiczne. Kierując się tą podstawową zasadą Izba, tak jak i w latach poprzednich, przekazywała informacje o swojej bieżącej działalności, zwłaszcza na konferencjach prasowych, a także za pośrednictwem stron internetowych. Upublicznianie wyników kontroli umacnia wiarygodność i autorytet Izby, łatwiej też o wsparcie społeczne dla postulowanych przez nią zmian w przepisach prawa.

Prezes NIK jest zobowiązany do corocznego podawania do publicznej wiadomości, po uprzednim przedłożeniu Sejmowi RP, analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej oraz sprawozdania z działalności Izby za rok poprzedni. Ustawa o NIK przyznała także Prezesowi NIK prawo przedstawiania opinii publicznej innych dokumentów mających związek z postępowaniem kontrolnym lub zawartych w nich ustaleń - z zachowaniem tajemnicy ustawowo chronionej.

Publication of audit findings

Publication of the findings of the audits carried out by the NIK is the fulfilment of the citizens' constitutional right to be provided with the information on the activities of public administration and public officials. In accordance with this right, the NIK informs the general public about its activities at press conferences. Audit findings can be also found on the NIK website. Dissemination of the findings of NIK audits enhances the credibility and position of the NIK. It also helps to achieve public acceptance for changes in the law that are proposed by the NIK.

The NIK President is obliged to disseminate, after a prior submission to the Sejm of the Republic of Poland, the analysis of the execution of the state budget and of the guidelines of the monetary policy, as well as to present the report on NIK activities for the previous year. The Act on the Supreme Chamber of Control gives the NIK President the right to disseminate information on other documents concerning audit procedures or provisions of these documents, without the breach of the act on classified information.

Działalność wydawnicza i popularyzatorska

Publications and information dissemination

Wydawnictwa Najwyższej Izby Kontroli adresowane są zarówno do jej pracowników, jak i do odbiorców zewnętrznych, zainteresowanych funkcjonowaniem Izby. Najstarszym periodykiem, ukazującym się od 1956 r., jest dwumiesięcznik *Kontrola Państwa*, omawiający problemy prawne i ekonomiczne mające związek z gospodarką lub poszczególnymi jej dziedzinami, systemy kontroli funkcjonujące w innych krajach oraz ustalenia i wnioski ważniejszych kontroli prowadzonych przez Izbę.

Zainteresowani problematyką kontroli państwowej mogą też sięgnąć po *Biuletyn NIK*, prezentujący wybrane zagadnienia związane z zadaniami i pracą Izby. Wyłącznie dla pracowników NIK, przeznaczony jest *Biuletyn Informacyjny*, omawiający różne aspekty pracy kontrolerskiej.

Oprócz periodyków, NIK wydaje też książki - przede wszystkim specjalistyczne pozycje o charakterze szkoleniowym i metodycznym. Jedną z nich, wydaną w 2004 r. w formie Biuletynu NIK, był statystyczny dobór próby w badaniach audytowych.

Źródłem informacji o Izbie są strony internetowe: NIK oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Serwis www. ma odrębną wersję przeznaczoną dla czytelników anglojęzycznych.

NIK publications are addressed both to its employees and other readers interested in its work. The oldest periodical is the State Audit (*Kontrola Państwa*), a bimonthly published since 1956. It touches upon legal and economic issues, presents auditing systems of other countries, as well as conclusions of major audits. Readers interested in state auditing could also reach for the NIK Bulletin (*Biuletyn NIK*), presenting various aspects of the NIK's work. Our employees may also reach for the internal-use Information Bulletin (*Biuletyn Informacyjny*). Another important source of information on the NIK is its website.

Apart from periodicals, the NIK also publishes books. These are mostly specialised manuals and methodological guides. One of them, published as an issue of the NIK Bulletin, is *Statistical sampling in audit studies*.

To meet the demands of today's world, the information available on the website is constantly updated. The NIK website is also available in the English version.

Wykonanie budżetu NIK

The NIK budget execution

Układ wykonawczy budżetu NIK na 2004 r., uwzględniając przeniesienie środków dokonanych na podstawie decyzji Prezesa NIK - stosownie do bieżąco weryfikowanych potrzeb, określił wydatki na 211.640 tys. zł. Zostały one zrealizowane w 100%. Po stronie dochodów ustawa budżetowa ustaliła budżet NIK w wysokości 562 tys. zł. Dochody zrealizowano w kwocie 605 tys. zł, czyli wyższej od prognozowanej o 7,7%.

Struktura wydatków budżetowych Izby w 2004 r.

1. wynagrodzenie osobowe i pochodne
2. wydatki ogólnoadministracyjne
3. zakupy inwestycyjne
4. podróże służbowe krajowe i zagraniczne
5. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

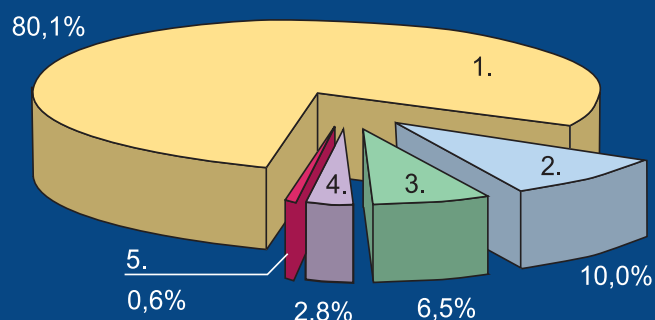

The 2004 NIK budget's expenditure was executed in 100%: the expenditure was PLN 211.64 million.

The revenues were 7.7% higher than forecasted: PLN 605,000.

Expenditure structure in 2004

1. personal expenses (salaries and their derivatives)
2. general administrative expenses
3. investment purchases
4. domestic and foreign business missions
5. Corporate Social Benefits Fund

Historia NIK

Supreme Chamber of Control – a historical outline

Patrzeć władcom na ręce...

Korzenie kontroli państwowej nad finansami publicznymi sięgają tradycji Polski przedrozbiorowej, a nawet parlamentaryzmu XVI-wiecznej Rzeczypospolitej Obojga Narodów, kiedy to Sejm – początkowo poprzez Trybunał Skarbowy, później przez Komisje Skarbowe Korony i Litwy - zaczął baczniej przyglądać się rozdzielaniu dochodów i wydatków skarbcza królewskiego od kiesy publicznej.

Rozbiory Polski dokonane w XVIII wieku przez Rosję, Prusy i Austrię położyły kres polskim instytucjom państwowym. W XIX wieku funkcjonowały namiastki instytucji kontrolnych – Główna Izba Obrachunkowa Księstwa Warszawskiego, później Izba Obrachunkowa Królestwa Polskiego. Dopiero jednak odzyskanie niepodległości w 1918 r. i podpisanie przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego i premiera Ignacego Jana Paderewskiego *Dekretu o Najwyższej Izbie Kontroli Państwa* z dnia 7 lutego 1919 r., położyły fundament pod rozwój nowoczesnej instytucji kontroli finansów publicznych jaką jest dziś NIK.

Najwyższa Izba Kontroli Państwa jest władzą podległą bezpośrednio Naczelnikowi Państwa, samodzielną i powołaną do stałej, a wszechstronnej kontroli dochodów i wydatków państwowych, prawidłowości administrowania majątkiem państwa oraz gospodarki instytucji, zakładów fundacji i funduszy, tudzież jednostek samorządowych i miast... Ponadto Najwyższa Izba Kontroli Państwa kontroluje wykonanie budżetu.

Z Dekretu o NIKP

Keeping a watchful eye on authorities...

The roots of State audit over public finances stem from the period before the partitions of Poland (1772-1795) and from the parliamentary period of the 16th century. At this time the Sejm started to watch the division of revenues and expenditure of the King's Treasury from the public funds more closely.

The partitions of Poland at the end of the 18th century by Russia, Prussia, and Austria, brought about termination of the Polish State institutions. In the 19th century, only substitutes of audit institutions functioned. No sooner than before regaining independence in 1918, Józef Piłsudski, the Head of State, signed the *Decree on the Supreme Chamber of State Control* of 7th February 1919, which laid the foundations for the development of a modern institution of public finance audit as the NIK is today.

The Supreme Chamber of State Control is an authority subordinate directly to the President, independent and designed for regular and comprehensive audit of the state revenues and expenditures, the regularity of the state property management as well as management of institutions, corporations, foundations, and funds, and also local government units and towns... Besides, the Supreme Chamber of State Control audits the execution of the budget.

Excerpt from Decree on the Supreme Chamber of State Control

Józef Piłsudski (1867-1935) – wybitny mąż stanu, przywódca Legionów, Naczelnik Państwa Polskiego, twórca II Rzeczypospolitej.

Ignacy Jan Paderewski (1860-1941) – polski pianista, kompozytor, mąż stanu, w 1919 r. premier i minister spraw zagranicznych II Rzeczypospolitej.

Józef Piłsudski (1867-1935) – a distinguished politician, the leader of the Polish Legions, the Head of the Republic of Poland, the founding father of the 2nd Republic of Poland.

Ignacy Jan Paderewski (1860-1941) – a Polish pianist, composer and politician. He became the Prime Minister and Minister of Foreign Affairs of the Republic of Poland in 1919.

Historia NIK

Supreme Chamber of Control – a historical outline

W Polsce Ludowej

Prawie pół wieku rządów komunistycznych w Polsce Rzeczypospolitej Ludowej nie udało zaprzepaścić dorobku legislacyjnego okresu 20-lecia międzywojennego, w postaci *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* z 17 marca 1921 r. i *ustawy z dnia 3 czerwca 1921 r. o kontroli państwowej*, sytuujących NIK jako niezależny od rządu organ państwowy, współdziałający z parlamentem.

Najnowsza historia

Fundamentalne zmiany polityczne, społeczne oraz ekonomiczne w Polsce, zainicjowane w 1989 r., spowodowały konieczność odpowiedniego zreformowania kontroli państwowej. W dniu 23 grudnia 1994 roku Sejm uchwalił obowiązującą obecnie *ustawę o Najwyższej Izbie Kontroli*. Najwyższa Izba Kontroli jest naczelnym organem kontroli państwowej, podlega Sejmowi, a Prezes NIK powoływany jest przez Sejm, za zgodą Senatu, na 6-letnią kadencję.

People's Republic of Poland

Almost half a century of communist rule did not destroy legal achievements of the interwar period, when the NIK was established as a State organ independent of the government, cooperating with the Parliament, which was determined in the *Constitution of the Republic of Poland* of 17th March 1921 and in the *Act on State Audit* of 3rd June 1921.

The latest history

Fundamental political, social and economic changes in Poland, initiated in 1989, resulted in the need to reform the state audit. On 23 December 1994, the Sejm enacted the Act on the Supreme Chamber of Control which is currently in force. The Supreme Chamber of Control is the supreme organ of state audit, subordinated to the Sejm and the President of the NIK is appointed by the Sejm, with the consent of the Senate, for a period of six years.

Siedziby NIK

NIK's Headquarters

Siedziba NIK w latach 1928 – 1938 Żurawia róg Poznańskiej

NIK Headquarters in 1928-1938, in Żurawia and Poznańska streets

Al. Szucha 25 – lata 1945 – 1958

Al. Szucha 25, 1945-1958.

Siedziba NIK w latach 1938 – 1939 Al. Szucha 23

NIK Headquarters in 1938-1939, Al. Szucha 23

Marszałkowska 82 róg Żurawiej – lata 1959 – 1985

Marszałkowska 82, corner of Żurawia Street – 1959-1985

Gmach przy ulicy Targowej róg Wileńskiej
– siedziba Biura Kontroli w 1945 roku

Building in Targowa Street,
corner of Wileńska Street, Audit Office headquarters in 1945.

Filtrowa 57 – tu pracujemy od 1986 roku

Filtrowa 57, our workplace since 1986

**Projekt i opracowanie
Departament Strategii Kontrolnej NIK**

**Tłumaczenie
Biuro Spraw Międzynarodowych
i Integracji Europejskiej**

**Designed and prepared
by the Department of Audit Strategy
of the Supreme Chamber of Control**

**Translation
by the International Relations
and European Integration Unit**

● 85 lat tradycji ● 85 years of tradition ●

